

Lone Dybkjær (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om et teknologinævn.
(Lovforslag nr. L 167).

Forslaget er ændret på enkelte punkter i forhold til de tidligere fremsatte forslag.

Det væsentligste er, at nævnets formål i forhold til folketinget er uddybet i forhold til tidligere forslag. Endvidere skulle formanden i de tidligere forslag udpeges af medlemmerne selv. I dette forslag er formanden erstattet af et formandskab, som udpeges af statsministeren.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets hurtige og velvillige behandling.

Erik Holst (S):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om øget udlægning af arealer til kolonihaver.
(Beslutningsforslag nr. B 90).

Jeg henviser i øvrigt til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.**Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):**

Det er meddelt mig, at de som nr. 2 og 3 opførte spørgsmål nr. S 570 og nr. S 615, der var stillet af Carsten Andersen (SF) til finansministeren, den 6. februar 1985 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålene, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Spm. nr. S 570**2) Til finansministeren af:****Carsten Andersen (SF):**

»Hvor stor vægt lægger ministeren på moderniseringsprogrammets afsnit om omskoling og efteruddannelse?«

Skriftlig begrundelse

Moderniseringsprogrammet er formentlig under fuld indførelse i mange ministerier, uden at offentligheden og medarbejderne bliver orienteret om initiativer og resultater.

Der blev i den første fase lagt megen vægt på medarbejdernes deltagelse og omstillings-eвне. Denne proces skulle understøttes af omskoling og efteruddannelse. Der er også lagt megen vægt på, at der skulle indhøstes erfaringer fra det private erhvervsliv, f.eks. ved at offentligt og privat ansatte mødte hinanden i f.eks. samme uddannelsessituation.

Spm. nr. S 615**3) Til finansministeren af:****Carsten Andersen (SF):**

»Hvad er ministerens politik på efter- og videreuddannelsesområdet for offentligt ansatte, og hvordan vil betaling for uddannelse – efteruddannelse og omskoling – virke på tilgangen og på de offentlige arbejdsgiveres holdning til personaleuddannelse?«

Skriftlig begrundelse

De helt oprindelige intentioner med større muligheder for efteruddannelse og omskoling for især arbejdsløse kan let blive helt illusoriske, når regeringens forslag om nye arbejdsmarkedsuddannelser alene relaterer sig til erhvervsaktive og medfører betaling for uddannelse.

Spm. nr. S 627**1) Til ministeren for nordiske anliggender af:****Tastesen (S):**

»Kan ministeren oplyse, om Danmark i nær fremtid vil ratificere den nordiske sprogkonvention af 1981 og dermed medvirke til en ligestilling af de nordiske sprog i Danmark?«

Skriftlig begrundelse

Nordisk Råd henstillede i 1981 til medlemslandene at ratificere den nordiske sprogkonvention, der stiller de nordiske sprog lige, således at henvendelse til ét lands myndigheder kan ske på ethvert af de nordiske sprog.

Efter underskrivelsen af konventionen er denne blevet ratificeret i medlemslandene, undtagen Island og Danmark. Island påtænker at ratificere i dette forår.

Derefter mangler kun Danmarks ratifikation. Vi bør hurtigst muligt gennemføre denne ligestilling af de nordiske sprog, som ikke kan volde praktiske vanskeligheder for de danske myndigheder. Det vil være et skridt fremad i det nordiske samarbejde og være en naturlig videreførelse af de særlige regler, der

[Tastesen]

gælder for nordiske statsborgere i alle nordiske lande.

På denne baggrund ønsker spørgeren belyst, hvilke årsager der er til, at vi ikke for længst har ratificeret konventionen, og hvornår en ratifikation kan finde sted.

Tastesen (S):

Det går ikke altid lige hurtigt i det nordiske samarbejde. I 1966 blev der vedtaget en rekommandation til de nordiske regeringer om at finde ud af at lette sprogproblemerne, eventuelt ved en sprogkonvention. Den nåede endelig at blive fremlagt som ministerrådsforslag i 1981, så den har således været mange år undervejs i sin forberedelsesfase. Nu har Norge, Sverige og Finland tiltrådt konventionen, og Island vil gøre det i dette forår, men i Danmark har man fortsat en række undskyldninger for ikke at gøre det. Jeg vil gerne høre, om ministeren har gode undskyldninger, eller om det er urimeligt, at vi forsinker det nordiske samarbejde på dette område.

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Den nordiske sprogkonvention blev undertegnet af alle de nordiske lande den 17. juni 1981, som spørgeren helt rigtigt oplyser. Ifølge konventionen træder den i kraft, når 4 lande har ratificeret den. Det er også korrekt oplyst, at den er ratificeret af Finland, Norge og Sverige, mens Island og Danmark mangler. De islandske myndigheder har oplyst, at man forventer snarlig at kunne ratificere konventionen, idet en ratifikation på Island ikke kræver ændringer i den islandske lovgivning.

Justitsministeriet her i Danmark har oplyst, at en dansk ratifikation kræver en ændring i retsplejeloven. Denne ændring forventer man vil blive medtaget i et forslag til ændring af retsplejeloven, som formentlig bliver fremsat i april i år.

Justitsministeriet har endvidere oplyst, at konventionen har været sendt til udtalelse hos en række myndigheder med henblik på ratifikation, og i forbindelse hermed har især de kommunale myndigheder givet udtryk for, at bl.a. kravet om tolkebistand efter konventionen vil medføre betydelige ekstra økonomiske belastninger. Den danske regering har

imidlertid over for Nordisk Råd givet udtryk for, at man tillægger konventionen stor betydning i det nordiske samarbejde. Justitsministeriet har oplyst, at det er hensigten at tage sagen op i forbindelse med udarbejdelsen af den vejledning, der skal supplere forvaltningsloven, når det lovforslag herom, der er under behandling i folketinget, er vedtaget.

Tastesen (S):

Jeg takker ministeren for svaret og forstår, der er en udvikling i gang, selv om udviklingen hidtil har været særdeles langsom. Nu er det således for det område, som justitsministeren har med at gøre, nemlig politiet og domstolene, at man vel stort set i praksis klarer situationen, når den finske medborger har brug for sprogbistand, selv som det er i øjeblikket. Der, hvor det kniber, er ved offentlig forvaltning i øvrigt, men da tolkene findes og man har navnene på dem, er det altså ikke, fordi man ikke kan fremskaffe de tolke, der i givet fald kan være brug for, men fordi man i de enkeltsituationer, hvor vi skal give en nordisk medborger en rimelig behandling i vores forvaltning, viger tilbage for det af økonomiske grunde.

Det kan vi ikke være bekendt, og jeg synes, vi af den grund skal søge at fremme tidspunktet for, at vi ratificerer den, for selv om den er trådt i kraft i det øjeblik, Island har godkendt, kommer den jo først til at gælde for vort område fra det øjeblik, vi selv ratificerer den. Derfor spørger jeg helt konkret ministeren: hvornår bliver selve forslaget om en ratifikation af den nordiske sprogkonvention fremsat her i folketinget?

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Datoen kan jeg ikke oplyse spørgeren om, for det er endnu uklart, men det er for det første meget væsentligt at få sagt, at man fra dansk side gør, hvad man kan for at betjene nordiske statsborgere så godt som muligt. For det andet er det væsentligt, at vi får ratifikationen i orden, sådan at det retlige grundlag er i orden for at gennemføre det, der ligger i sprogkonventionen. Som jeg har oplyst spørgeren om, er sagen sådan i gang, at jeg håber, vi kan få sagen afklaret inden sommerferien.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 629

4) Til forsvarsministeren af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at tre garderelever fra Sandholmlejren i august 1984 blev indlagt med akut forgiftning efter deltagelse i en ulovlig øvelse med brug af røggasbombe i et kloakrør, samt at disse ulovlige øvelser – på trods af dette – fortsatte, herunder at de ansvarlige over for pressen har søgt at hemmeligholde indlæggelserne i 1984?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet skal ses i forlængelse af spørgsmål nr. S 602 (stillet 30. januar 1985) og stilles på baggrund af yderligere oplysninger, som Ekstra Bladet har bragt den 31. januar 1985.

De ulovlige gasøvelser har nu fået den tragiske konsekvens, at den 21-årige Frank Thomas Jørgensen er død af forgiftningen.

Om baggrunden for ulykken oplyser Ekstra Bladet den 31. januar 1985, at tre garderelever i august 1984 blev indlagt på Usse-rød sygehus med akut forgiftning efter at have været en tur gennem et kloakrør, mens de indåndede giftig gas fra en røggasbombe, der efter reglerne kun må bruges i fri luft.

Den ulovlige og livsfarlige øvelse i august 1984 gav ikke de tre indlagte varige men, men en af de tre var indlagt i ti dage og måtte siden gå til observation.

Dette burde jo have været en kraftig advarsel for de ansvarlige, men den 7. januar 1985 gik det altså galt igen, nu med de mest tragiske konsekvenser.

Det fremgår af Ekstra Bladets oplysninger, at de ulovlige øvelser ikke alene fortsatte efter ulykken i august 1984, men at livgardens chef, oberst Jørgen Schousboe, over for pressen har søgt at hemmeligholde hospitalsindlæggelserne og har forsøgt at bagatellisere begivenhederne i august 1984.

Albrechtsen (VS):

Når det er så vigtigt, at vi kommer helt til bunds i sagen om, hvordan den tragiske dødsulykke ved Sandholmlejren kunne ske, er det ikke mindst på grund af de mange op-

lysninger, der er fremkommet i den seneste tid efter ulykken, og som tyder på, at Sandholmulykken kun er toppen af isbjerget. Ulykken og de mange oplysninger, som siden er fremkommet om alle sikkerhedsproblemerne i forsvaret, rejser simpelt hen spørgsmålet, om de ansvarlige militære myndigheder i tilstrækkelig grad tager sikkerhedsproblemerne alvorligt.

Ulykken ved Sandholmlejren rejser efter min mening spørgsmål, som nødvendigvis skal afklares. Vi når nok ikke at få dem alle afklaret i dag, men der er tre spørgsmål, som jeg håber jeg kan få klare tilsagn fra ministeren om. Det er for det første, at det til bunds opklares, hvordan det kunne gå til, at den dødsulykke kunne ske ved Sandholmlejren, og hvorfor der ikke for længst var grebet ind. For det andet, at der straks nedlægges et permanent forbud mod de livsfarlige røggasbomber, og for det tredje, at vi får et tilsagn om, at der nu kommer en ordening, så de menige soldater selv får veluddannede sikkerhedsrepræsentanter, der i tide kan standse ulovlige eller livsfarlige øvelser.

Forsvarsministeren (Engell):

Nu foregreb hr. Albrechtsen i sit supplerende spørgsmål en række af de ting, som jeg havde tænkt mig at komme ind på i det efterfølgende spørgsmål, men jeg skal til det konkrete stillede spørgsmål sige, at der i juli 1984 forekom et tilfælde af lettere røgforgiftning i forbindelse med en øvelse i et såkaldt nærkamphus, hvorefter 4 gardere blev undersøgt på hospital. 3 blev udskrevet uden men efter en kort undersøgelse, og den fjerde gardere forblev til observation i nogle dage, men blev udskrevet med oplysning om, at han ikke ville få varigt men.

Hændelsen blev grundigt undersøgt, og den ansvarlige for øvelsen fik en bødestraf for overtrædelse af sikkerhedsbestemmelserne. Jeg går ud fra, at det spørgsmål, som hr. Albrechtsen har stillet her, refererer til denne øvelse, idet jeg ikke kender noget til uheld i august måned 1984.

De tre områder, som hr. Albrechtsen bragte ind i sit supplerende spørgsmål, vil jeg vende tilbage til i forbindelse med næste spørgsmål.

Albrechtsen (VS):

Nu forstår jeg på ministeren, at det, der har været tale om, er en indlæggelse til undersøgelse af 4 gardere, hvoraf den ene altså var angrebet i noget alvorligere grad. Jeg vil så spørge ministeren, hvorfor det ikke gav anledning til, at man ved Sandholmlejren eller i militæret som helhed tog de ting alvorligt, som også på tidspunktet forelå i militære og i lægelige skrifter, f.eks. det spørgsmål, at garderne tydeligvis ikke får en tilstrækkelig instruktion i brugen af gasmasker og i, hvor farlige disse røggasser er; det er bl.a. årsagen til, at de blev indlagt i 1984. Hvorfor gav det på Sandholmlejren og i militæret som helhed ingen anledning til, at man tog sikkerhedsproblemerne op? Er det ikke rigtigt, at disse sikkerhedsproblemer, altså giftigheden af disse gasser, for længst på det tidspunkt var erkendt i lægelige skrifter, som også militæret råder over?

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Albrechtsen forsøger at fremstille det, som om man ikke har taget den hændelse på det tidspunkt alvorligt. Det er ikke tilfældet. Jeg kan sige, at den blev taget med stor alvor af den kgl. livgarde, hvor sagen blev behandlet af auditøren på det tidspunkt, og som jeg nævnte, blev den ansvarlige for øvelsen ikendt en bøde. Det vil med andre ord sige, at der her er sket noget, som ikke var i overensstemmelse med de sikkerhedsforholdsregler, der gælder, og det var udgangspunktet for, at man gennemførte den auditorundersøgelse, så det er altså ikke korrekt, at man ikke betragtede sagen med stor alvor.

Albrechtsen (VS):

Det er altså korrekt, at man gav en bøde, men så vil jeg spørge ministeren, hvor lang tid disse øvelser i dette kloakrør bl.a. med brug af røggasbomber fandt sted i strid med reglerne. Hvor lang tid går det tilbage, og hvorfor blev der ikke grebet ind over for det, da problemerne opstod? Ministeren har ikke klart svaret på det spørgsmål, som rejses i Ekstra Bladet den 31. januar 1985, hvor der rejses den påstand, som vi må have undersøgt, at disse ulovlige øvelser i kloakrøret har fundet sted lang tid tilbage. Nu siger man, at der er givet en bøde, men hvorfor blev der ikke grebet ind over for tingene? Hvorfor

blev det ikke sikret, at man ophørte med at bruge røggassen i dette lukkede kloakrør i strid med reglerne, og hvor lang tid har det pågået? Det er ikke tilstrækkeligt, at ministeren henviser til, at der er givet en bøde.

Forsvarsministeren (Engell):

Må jeg sige til hr. Albrechtsen, at han nok skal passe på ikke at falde som offer for de misforståelser, der også er fremkommet i en del af medierne. Der er som nævnt tale om en enkeltstående situation i den sag, hr. Albrechtsen spørger om, og da skete der rent faktisk en auditorvurdering af selve sagen, som mandede ud i det, jeg har været inde på.

Der gælder for de øvelser, der afholdes, naturligvis sikkerhedsregler og forskrifter, som overholdes. I de få tilfælde, hvor det ikke sker, er vi altså i en situation som den, jeg netop har omtalt, hvor der som nævnt blev gennemført en auditorundersøgelse og hvor sagen mandede ud i en bødestraf. Jeg har fuld fortrøstning til, at man holder sig til de sikkerhedsforskrifter, der gælder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 602**5) Til forsvarsministeren af:****Albrechtsen (VS):**

»Vil ministeren straks sørge for, at de ulovlige forhold omkring livgardens dødsensfarlige øvelser ved Sandholmlejren bringes til ophør, samt at der gennemføres en af de ansvarlige uafhængig undersøgelse af ulovlighederne?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Ekstra Bladet den 30. januar 1985 er ydmygelser af garderne og konsekvente overtrædelser af øvelsesreglerne dagligdag i Sandholmlejren. Det oplyses, at allerede i sommeren 1984 blev fem gardere forgiftet under en ulovlig øvelse med giftige røgbomber. Øvelserne består ifølge Ekstra Bladet i, at rekrutterne sendes gennem et rør, der inden øvelsen fyldes med røggas. Trods forgiftningen i sommeren 1984 fortsatte dette, og den 7. januar 1985 blev så to gardere livsfar-

[Albrechtsen]

ligt forgiftet. De kæmper i øjeblikket for livet på Herlev hospital.

Ekstra Bladet beretter også om en række andre ulovlige øvelsesforhold, bl.a. om en række rekrutter, der er blevet tvunget til at drikke forurenede åvand, og om affyring af blålys og brug af maskingeværer uden overholdelse af de påbudte sikkerhedsafstande, og Ekstra Bladet skriver, at flere garderelever beretter om brutale forhold, der leder tankerne hen på de amerikanske læderhalses benhårde træning. Samtidig fremstår det, som om livgardens chef, oberst Jørgen Schousboe, ikke har erkendt problemet og ikke har været i stand til at sikre reglernes overholdelse.

Disse ulovlige øvelser må naturligvis straks bringes til ophør, og hele sagen må undersøges af en uvildig instans.

Forsvarets øvelser er meningsløse nok i forvejen. Der er intet, der kan berettige, at de derudover efter det foreliggende er både livsfarlige og ulovlige.

Albrechtsen (VS):

Jeg må konstatere efter de besvarelser, vi har fået indtil nu, at der er endog langt mere grundlag for at kræve en gennemgribende undersøgelse af, hvad der er sket, for på trods af at det i dagspressen klart er oplyst, at disse øvelser med ulovlig anvendelse af røggasser er foregået lang tid tilbage og i hvert fald tilbage til august 1984, benægter forsvarsministeren nu rent ud, så vidt jeg forstår det, endog inden undersøgelse er foretaget, at der har været tale om overtrædelser, og henviser til, at han har fuld fortrøstning til, at reglerne har været overholdt.

Den tragiske ulykke har for mit vedkommende i hvert fald givet anledning til den helt modsatte konklusion, nemlig at man klart kan se, at reglerne ikke har været overholdt.

Forsvarsministeren (Engell):

Som det er bekendt, indtraf der den 7. januar i år en tragisk ulykke ved den kgl. livgarde under uddannelsen af et hold værnepligtige, idet nogle af dem og en befalingsmand indåndede røg fra en røgbombe. De blev alle indlagt på sygehus, hvorfra nogle blev udskrevet hurtigt. To forblev på sygehuset og var i bedring indtil den 21. januar, hvor der skete en forværring i deres hel-

bredstilstand, og siden er den ene af dem som bekendt død.

På den baggrund nedlagde forsvarskommandoen straks forbud mod anvendelse af disse røgmidler, og disse vil nu blive nærmere undersøgt. Det siger jeg også i forbindelse med det spørgsmål, hr. Albrechtsen stillede under det tidligere spørgsmål på dagsordenen. Auditøren er blevet anmodet om at foretage de fornødne undersøgelser i sagen, og indtil en rapport foreligger derfra, finder jeg det ikke rigtigt at gå ind i en yderligere redegørelse for handlingsforløbet i den konkrete sag og i spørgsmålet om ansvarsfordeling i forbindelse hermed.

Af spørgerens begrundelse og af de kommentarer, der er fremkommet i forbindelse med det tidligere spørgsmål, fremgår det, at der skulle være en række ulovlige forhold ved den kgl. livgarde. Jeg kan sige til hr. Albrechtsen, at det ikke er tilfældet. Jeg kan bekræfte, at der ved livgarden i 1984, som jeg var inde på i det tidligere spørgsmål, skete et andet uheld med anvendelse af røgmidler, og i det tilfælde blev sikkerhedsbestemmelserne overtrådt.

Hvad angår de øvrige forhold, som er anført i begrundelsen for hr. Albrechtsens spørgsmål, kan jeg nævne, at disse i dele af pressen ikke har været korrekt fremstillet.

Jeg vil også henlede hr. Albrechtsens opmærksomhed på den pressemeddelelse, som de værnepligtige talsmænd ved den kgl. livgarde udsendte den 31. januar 1985. Heri udtrykkes der bl.a. beklagelse over den måde, hvorpå en del af pressen har omtalt den meget omdiskuterede røgulykke på.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil spørge ministeren én gang til, om den auditørundersøgelse, der nu skal finde sted, får afklaret spørgsmålet om, hvor længe disse ulovlige øvelser i kloakrøret har fundet sted, og hvorfor de ikke er blevet standset. Det spørgsmål går ministeren hele tiden uden om. Jeg vil også spørge, hvordan det kan gå til, at hovedvidnet næsten en måned efter ulykken den 7. januar 1985 ikke er blevet afhørt i den undersøgelse, der åbenbart finder sted. Jeg vil endvidere spørge ministeren, om undersøgelsen klart vil afdække, hvordan det kan gå til, at man ikke instruerer gardereleverne i tilstrækkelig grad i bru-

[Albrechtsen]

gen af gasmaskerne, før man sender dem ud på sådanne øvelser. Jeg vil endelig gerne vide, hvorfor man ikke har instrueret garderne i spørgsmålet om disse gassers farlighed, og hvorfor man ikke har sørget for at få mærket disse gasser.

Er det spørgsmål, som vi kan være sikre på bliver besvaret i forbindelse med den undersøgelse? Bliver ansvarsforholdene afklaret, således at vi kan få at vide, hvordan det kan gå til, at chefen for livgarden og de øvrige ansvarlige i livgardens ledelse ikke har sørget for at få bremset disse farlige ting?

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg vil gerne sige til hr. Albrechtsen, at den ulykke, der skete i Sandholmlejren, naturligvis har påvirket alle; det var en meget tragisk ulykke. Det siger også sig selv, at en sådan ulykke efterfølgende giver anledning til, at en række forskellige forhold bliver vurderet. Det siger også sig selv, som jeg allerede har nævnt det over for hr. Albrechtsen, at det vil ikke være rigtigt af mig, så længe en auditorundersøgelse pågår, at gå ind i detaljer med hele ansvarsspørgsmålet eller med spørgsmål, der kan dreje sig om andre afledte virkninger af denne undersøgelse.

Hr. Albrechtsen forsøger også denne gang at fremstille det, som om der til stadighed pågår ulovlige øvelser ved livgarden, men som jeg nu har nævnt for hr. Albrechtsen flere gange, er det ikke tilfældet. Der gælder for disse øvelser sikkerhedsregler; det er nøje fastsat, under hvilke omstændigheder der kan anvendes røg i forbindelse med disse øvelser. Som jeg har sagt til hr. Albrechtsen, har jeg ingen grund til at betvivle, at disse regler ikke overholdes i langt, langt de fleste tilfælde. Er det ikke tilfældet, er det klart, at det må give anledning til efterfølgende, at enten auditøren eller andre myndigheder drages ind, og det er det, der har været tilfældet i den konkrete sag, jeg var inde på tidligere.

Albrechtsen (VS):

Så vil jeg spørge ministeren, om vi, når vi får resultatet af disse undersøgelser, som jeg håber bliver noget grundigere, end de åbenbart har været i januar måned, f.eks. kan få lejlighed til at se samarbejdsudvalgsreferaterne fra lejren, hvoraf vi kan se, hvilke ulovligheder der eventuelt foreligger, og eventuelt få

bekræftet de ting, der har været i dagspressen, som ministeren altså uden at have foretaget en undersøgelse mener at kunne afvise. Det synes jeg er meget flot gjort af ministeren. En sådan tillid har jeg ikke til de militære myndigheder, må jeg sige på forhånd.

Dernæst vil jeg spørge ministeren, om det midlertidige forbud, der er nedlagt mod røg-gasbomberne, bliver fulgt op af et permanent forbud, og om det er rigtigt, at man for at spare penge har undladt at indføre nye røg-gassystemer, som er langt mindre farlige.

Endelig vil jeg vende tilbage til det første spørgsmål, jeg stillede: vil ministeren på baggrund af disse begivenheder sikre, at forsvarrets personel, de menige soldater, får lov til at vælge veluddannede sikkerhedsrepræsentanter, som åbenbart er den eneste mulighed, der er for at sikre, at situationer som de her beskrevne ikke gentager sig?

Forsvarsministeren (Engell):

Må jeg først og fremmest sige til hr. Albrechtsen, at spørgsmålet om anvendelsen af denne type røgbomber naturligvis vil blive afgjort, når de tekniske undersøgelser, der pågår, er afsluttet.

Hr. Albrechtsen er i øvrigt meget flittig til at strø om sig med en række mere eller mindre løse påstande, der bygger på unavngivne kilder. Jeg nævnte for hr. Albrechtsen, at talsmændene ved den kgl. livgarde udsendte en pressemeddelelse i denne sag. Jeg skal ikke læse hele pressemeddelelsen op, men jeg vil nøjes med at pege på følgende:

»I forbindelse med denne tragiske ulykke er der desværre trukket mange ting frem, som direkte er usande eller stærkt overdrevne. Vi er hverken læderhalse eller tøsedrenge, men værnepligtige soldater, som forretter vores tjeneste hos den kgl. livgarde. De værnepligtige har stor medfølelse med alle de implicerede, de pårørende, og vil støtte dem på alle måder.

Stemningen blandt det menige personel er den, at mange er chokerede, men alligevel fattede. Vi vil gerne påpege, at denne episode er et engangstilfælde, som ikke tilhører hverdagen.«

Må jeg i øvrigt sige, når det drejer sig om spørgsmålet om orientering, at forsvarschefen på et kommende møde i det hovedsamarbejdsudvalg, der eksisterer i forsvaret, når

[Forsvarsministeren]

auditorundersøgelsen er afsluttet, vil give en fylldig orientering med henblik på drøftelser om den konkrete ulykke ved livgarden. Herigennem bliver samtlige medlemmer af forsvarrets samarbejdsudvalg tillige orienteret om de nærmere omstændigheder i forbindelse med ulykken, idet materialet tilsendes forsvarrets samarbejdsudvalg rundt omkring.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne gentage det spørgsmål, jeg stillede til ministeren, nemlig om forsvarsudvalget kan få lov til bl.a. at se de samarbejdsudvalgsrapporter og de dokumenter, der foreligger, således at forsvarsudvalget, som må siges at være en uvildig instans i forhold til de militære myndigheder, kan få lov til at efterkontrollere, om de beskyldninger, der er rejst imod livgardens ledelse og imod forsvaret, er korrekte, for uden at efterkontrollere dette materiale kan jeg ikke påtage mig det ansvar, som ministeren åbenbart kan uden at foretage nogen som helst undersøgelser, når han bare siger her, at tingene er i orden, på trods af at mange folk har henvendt sig til pressen med oplysninger om en lang række ting, det er galt med.

Så vil jeg slutte med at sige, som jeg også indledte med at sige, at vi jo ikke kan nå at få en besvarelse af de mange spørgsmål, som denne sag har rejst, og ministeren har også undladt at besvare en hel del af de spørgsmål, jeg har stillet i dag. Dem vil jeg så stille efterfølgende, så ministeren kan få lejlighed til at besvare dem.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg forstod på hr. Albrechtsen, at han gennem forsvarsudvalget ville stille en række spørgsmål, og det hverken kan eller skal jeg forhindre hr. Albrechtsen i. Når disse spørgsmål fremkommer, vil jeg naturligvis tage stilling til besvarelsen af dem.

Forsvaret har i denne sag intet at skjule. Vi har nogle hensyn at tage, som jeg nævnte for hr. Albrechtsen, i forhold til den auditorundersøgelse, der pågår, men herudover har vi intet at skjule, og de oplysninger, hr. Albrechtsen måtte være interesseret i, og som ligger inden for rimelige grænser klassifikationsmæssigt osv., vil hr. Albrechtsen naturligvis kunne stille spørgsmål om via folketingets

forsvarsudvalg. Så er det udvalget, der afgør det.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Maisted: spm. nr. S 526, 555, 556, 560, 561 og 577

Inger Harms: spm. nr. S 542

Helge Sander: spm. nr. S 547

Dorte Bennedsen: spm. nr. S 548

Elisabeth Bruun Olesen: spm. nr. S 549–551

Tinning: spm. nr. S 552

Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 553 og 576

Svend Åge Petersen: spm. nr. S 554

Lizzie Lichtenberg: spm. nr. S 557

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 559

Rahbæk Møller: spm. nr. S 563 og 564

Pelle Voigt: spm. nr. S 566

Thoft: spm. nr. 567

Riishøj: spm. nr. S 568, 569, 585 og 588

Margrete Auken: spm. nr. S 572

Leif Hermann: spm. nr. S 573 og 574

Anne Grete Holmsgård: spm. nr. S 575

Steffensen: spm. nr. S 589

Hjortnæs: spm. nr. S 590–592

Spm. nr. S 526

Til *industriministeren* (14/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren redegøre for banktilsynets, eksportkreditrådets og ministeriets rolle i Kronebanksagen, herunder for årsagen til og anvaret for, at redningsaktionen over for banken først blev iværksat med i hvert fald 4 måneders forsinkelse?«

Begrundelse

Det er i pressen oplyst, at banktilsynet allerede den 24. august 1984 af direktionen i Kronebanken blev gjort opmærksom på bankens alvorlige situation og bankens overtræ-

[Maisted]

delse af bankloven vedrørende udlån til en enkelt kunde.

Dette blev der af banktilsynet givet dispensation for, uagtet banktilsynet på uheldig måde og til skade for Kronebankens nuværende situation offentligt har benægtet dette og derved søgt at fralægge sig eller tilsløre sit ansvar.

Det er ligeledes spørgeren bekendt, at eksportkreditrådet under industriministeren har haft særlige kontrolforanstaltninger over for en af Kronebankens kunder, og det er derfor spørgeren nærliggende at mene, at en fornuftig kommunikation inden for ministerens ansvarsområde på et meget tidligere tidspunkt kunne have stillet ikke mindst Kronebankens nu nødlidende aktionærer i en bedre situation.

Svar (4/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Vedrørende tilsynet med banker og sparekassers beskæftigelse med Kronebanksagen i andet halvår af 1984 henviser jeg til vedlagte notat af 24. januar 1985 fra tilsynet.

Administrationen af eksportkreditordningen har ikke spillet nogen rolle i Kronebanksagen.

Ministeriet modtog en foreløbig orientering om, at Kronebank var i vanskeligheder, den 14. december 1984.

Efter at det den 16. december 1984 var blevet klart for tilsynet med banker og sparekasser, at Kronebank var i betydelige vanskeligheder, orienterede tilsynet straks ministeriet, og vi indledte de forhandlinger, der den 18. december 1984 om morgenen resulterede i det sikkerhedsnet, der fra Nationalbanken og de tre hovedbanker blev udspændt under Kronebank.

Det er min vurdering, at Kronebanks økonomiske stilling først forelå oplyst efter afholdelse af mødet med bankens ledelse den 16. december 1984. Der er derfor ikke tale om »4 måneders forsinkelse«. Et indgreb som det skete er også så alvorligt for en bank eller sparekasses overlevelsesmuligheder, at det kun bør ske, når man har rimelig sikkerhed for, at indgrebet er velbegrundet.

Notat til brug for ministeriets besvarelse af spm. nr. S 526 stillet af Maisted.

Den 24. august 1984 blev der holdt møde i tilsynet med to af Kronebanks direktører, der orienterede om en sket overskridelse af 50 pct.-grænsen i bank- og sparekasselovens § 23 for engagementet med Flexplan og om, at der også for den pågældende kunde var afgivet garantier, der ikke var bogført. Det blev oplyst, at ansvaret for de skete overskridelser lå hos en kreditchef, der nu havde taget sin afsked. Overskridelsen skyldtes forsinkelser i Flexplans hospitalsbyggeri i Nigeria efter militærkuppet ved årsskiftet 1983-84.

Banken oplyste, at der ikke var risiko på engagementet, og at der forventedes et regnskab for Flexplan, der ville vise et overskud.

Fra bankens side blev der ikke i mødet givet udtryk for, at banken var i en økonomisk alvorlig situation, hvilket svarede til den af banken den 22. august 1984 udsendte pressemeddelelse vedrørende bankens regnskab for første halvår 1984. Det blev heri oplyst, »at det beløb, det vil blive nødvendigt at anvende til afskrivninger og hensættelser på bankens engagementer, vil blive af en væsentlig mindre størrelse end det i 1983 anvendte beløb.«

I mødet aftaltes, at banken skulle holde tilsynet løbende orienteret om udviklingen i engagementet, og at banken skulle orientere tilsynet om, hvorledes overskridelsen kunne finde sted uden at blive registreret af direktionen og den interne revision. Sidstnævnte spørgsmål er endnu ikke endeligt afklaret, men vil indgå i politiets undersøgelser. Det aftaltes videre, at banken skulle indsende en engagementsopstilling med henblik på stillingtagen til en nu nødvendig dispensation fra lovens § 23.

I en skrivelse af 19. september 1984 redede gjorde banken for engagementets størrelse, efter at tidligere ubogførte garantier nu var medregnet. Det blev samtidig oplyst, at det var aftalt med Flexplan, »at der hurtigt skal udarbejdes en plan for nedbringelse af engagementet . . .« På dette grundlag følte tilsynet sig nødsaget til den 5. oktober 1984 at give banken dispensation fra lovens § 23 for så vidt angår et engagement på den i skrivelsen af 19. september 1984 angivne størrelse. Denne dispensation blev givet for at gøre det muligt for banken uden skade for sig selv

Bilag

[Industriministeren]

eller for kunden at bringe forholdet til § 23 i orden. Hvis dispensation var blevet nægtet, ville det have betydet, at banken straks måtte kræve kreditten nedbragt, hvilket kunne medføre unødvendige likviditetsvanskeligheder for kunden. Dispensationen var derfor alene udtryk for en nødvendig legalisering af de faktiske forhold.

I løbet af efteråret har banken og tilsynet løbende været i kontakt med det formål at få fremskaffet nødvendige oplysninger til brug for en bedømmelse af engagementet med Flexplan. I begyndelsen af december 1984 forelagde banken sådanne oplysninger, at tilsynet begyndte at nære mistillid til bankens hidtidige, positive opfattelse af engagementet. Først den 13. december kunne banken aflevere en fuldstændig engagementsopstilling med tilhørende økonomiske oplysninger. Disse oplysninger var af en så urovækkende karakter, at tilsynet den næste dag afkrævede banken oplysninger vedrørende bankens egen opgørelse over øvrige hensættelser i årsregnskabet for 1984. Dette skete på et møde i tilsynet den 14. december 1984 med et medlem af bankens direktion. De modtagne oplysninger blev bearbejdet umiddelbart efter modtagelsen og medførte, at tilsynet nu måtte se så alvorligt på bankens situation, at man indkaldte bankens direktion, bestyrelse og revision til et møde den 16. december 1984. I dette møde fremlagde tilsynet sin foreløbige vurdering, der blev tiltrådt af bankens ledelse og revision.

Herefter foregik de forhandlinger, der den 18. december 1984 om morgenen resulterede i det sikkerhedsnet, der af Nationalbanken og de tre hovedbanker blev udspændt under Kronebank.

Det skal bemærkes, at tilsynets årelange kendskab til de banker, der ved fusion er blevet til Kronebank, aldrig har indiceret, at der var den mindste grund til at antage, at Kronebank, hvis ledelse af alle blev anset som særdeles kompetent, kunne blive bragt ud i et økonomisk ufore. Denne tilsynets almindelige vurdering blev ikke ændret ved tilsynets undersøgelse i Kronebank i efteråret 1983 og har steds været understøttet af de revisionsprotokollater, der har været afgivet af bankens revisorer.

Spm. nr. S 542

Til *landbrugsministeren* (16/1 85) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stor kassationsmængden er på de danske slagterier?«

Begrundelse

Der henvises til ministerens svar på spørgsmål nr. S 489 af 11. januar 1985.

Svar (1/2 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

Spørgsmålet har været forelagt veterinærdirektoratet, der i besvarelse heraf har oplyst følgende:

I 1983 blev på de eksportautoriserede slagterier og i de private slagtehus (ikke-eksportautoriserede) slagtet og kasseret følgende antal dyr:

	Antal slagtede	Antal kasserede	i pct.
Voksent kvæg .	704.098	4.996	0,71
Fedekalve	332.843	693	0,21
Spædekalve	13.746	488	3,55
Får, lam og geder	20.583	80	0,39
Heste	4.103	38	0,91
Svin	14.994.750	86.014	0,57

Opgørelsen over antal slagtede og kasserede dyr for 1984 foreligger om 3 til 4 uger, men der forventes ikke større udsving i forhold til 1983.

Spm. nr. S 547

Til *arbejdsministeren* (18/1 85) af:

Helge Sander (V):

»Vil ministeren overveje ændringer i arbejdsløshedsforsikringsloven, der muliggør, at danske lønmodtagere, der har været bosat i udlandet, kan få arbejdsløshedsunderstøttelse, når de vender tilbage til Danmark?«

Begrundelse

Lønmodtagere med dansk statsborgerskab, som opholder sig i udlandet uden at være medlemmer af en dansk arbejdsløshedskasse, kan få problemer, når de vender tilbage til Danmark og bliver arbejdsløse, også selv om

[Helge Sander]

de ret hurtigt indmelder sig i en arbejdsløshedskasse. Specielt har de danske missionselskaber gjort opmærksom på de problemer, som de ca. 200 danske missionærer kan få, når de vender tilbage til Danmark. I et indlæg i Herning Folkeblad den 4. december f.å. skriver Kirsten Helgeby, Ikast, der er bestyrelsesmedlem i Hammerum herreds kredsforbund under Det danske Missionsselskab, om en sådan missionær, der kom hjem efter 5 års udlandsarbejde, hvor han ikke havde mulighed for at være medlem af en dansk A-kasse. Hun skriver, at det er så meget mere urimeligt, som der for disse missionærer betales alle bidrag, altså også A-kassebidrag fra arbejdsgiveren. Såfremt man ikke kan imødekomme synspunktet, burde missionærerne fritages for arbejdsgiverbidraget, således som det f.eks. er sket for idrætsfolk, der midlertidigt opholder sig i udlandet.

Svar (28/1 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der tænkes på missionærer, der tilbringer en længere årrække i udlandet, og som ikke er blevet optaget i en arbejdsløshedskasse inden udrejsen. Jeg går samtidig ud fra, at de omtalte missionærer arbejder i lande uden for Norden og EF.

De gældende regler medfører for disse personer – som for alle andre personer, der søger optagelse i en arbejdsløshedskasse – at de skal opfylde de almindelige betingelser for optagelse, hvilket blandt andet indebærer, at ansøgeren skal have bopæl i Danmark. Retten til udbetaling af dagpenge vil herefter tidligst kunne indtræde efter 12 måneders medlemskab.

Jeg mener imidlertid, at arbejdsløshedslovens regler er tilpas rummelige for personer, der arbejder i udlandet, men som inden udrejsen sørger for at blive optaget i en arbejdsløshedskasse.

Arbejdsløshedsløven hjemler således mulighed for at bevare medlemskab af dansk arbejdsløshedskasse under det midlertidige ophold i udlandet, hvis medlemsbidraget til kassen fortsat betales.

Det betyder, at personer, der har arbejdet i udlandet nogle år, vil kunne indtræde i dagpengeretten ved hjemkomsten.

Jeg har tidligere udtalt min betænkelighed ved at ændre reglerne i arbejdsløshedsløven med hensyn til optagelse i dansk arbejdsløshedskasse under ophold i udlandet, og jeg finder stadig ikke, at der er behov for initiativ på dette område.

Spm. nr. S 548

Til *ministeren for offentlige arbejder* (18/1 85) af:

Dorte Bennedsen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at vi fra foråret 1985 får et nordisk ungdomsrejserabatkort – det såkaldte Nordrailkort?«

Begrundelse

På Nordisk Råds udvalgsmøde den 6. november 1984 gav trafikministeren over for Nordisk Råds trafikudvalg tilsagn om at indføre et sådant kort.

I den sidste tid har der imidlertid været presseforlydender om, at der er problemer i forbindelse med gennemførelse af sagen. Da det er en sag, hvis gennemførelse gennem år har ligget både ungdomsorganisationerne og nordisk engagerede kredse stærkt på sinde, kan ministeren forhåbentlig bekræfte, at trafikministerens løfte står ved magt.

Svar (29/1 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Spørgsmålet om et særligt nordisk ungdomskort har været drøftet flere gange, senest på Nordisk Råds udvalgsmøde den 13. november 1984, hvor jeg gav udtryk for, at forslaget ville blive overvejet i positiv ånd. Det var dog en forudsætning, at de øvrige nordiske lande gik med i ordningen.

Det har desværre ikke umiddelbart været muligt at få ungdomskortet gennemført, idet de øvrige nordiske lande ikke har ønsket at deltage.

Jeg er dog indstillet på at rejse sagen på ny og har bedt DSB om at sørge for, at dette sker.

Samtidig vil jeg også gerne benytte lejligheden til pege på nogle af de andre eksisterende rabatmuligheder, der på nuværende tidspunkt gør det muligt at rejse med tog i de nordiske lande til en favorabel pris. Nordtu-

[Ministeren for offentlige arbejder]

rist med tog for alle aldersklasser med en varighed af 21 dage koster 1.550 kr. Interrail, som giver unge under 26 år ret til ubegrænset rejse i 1 måned både i Norden og i det meste af det øvrige Europa, koster ligeledes 1.550 kr. Herudover er der særlige aftaler med Dansk Ungdoms Fællesråd og Dansk Idræts-Forbund om rejser for unge.

Endelig er det muligt – efter aftale indgået med banerne – i private bureauer som DIS, Transalpino og Eurotrain at købe billetter til unge med 30–40 pct. rabat, f.eks. på destinationerne København–Oslo og København–Stockholm.

Spm. nr. S 549

Til *ministeren for offentlige arbejder* (18/1 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren som led i den bedre publikumsbetjening, der indgår i moderniseringen af den offentlige sektor, sikre, at DSB giver en bedre information til blinde og svagtseende?«

Begrundelse

DSBs service over for blinde og svagtseende i form af information på stationer og i tog via højtaler er ofte ufuldstændig eller helt manglende. Derved vanskeliggøres disse menneskers rejsemuligheder, og de bliver meget afhængige af hjælp fra familie, venner eller medpassagerer. Et særlig stort problem opstår på S-togsnettet i forbindelse med forsinkelser, da det normalt ikke annonceres over højtaleren, hvilket tog der kører ind på stationen. Blinde eller svagtseende, der ellers er i stand til at rejse alene ved at kende afgangstider og kende klokken, risikerer dermed at komme med et forkert tog. En forbedret service over for denne gruppe af borgere er derfor påkrævet.

Svar (29/1 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

DSB er meget opmærksom på, at højtalerunderretningen er en vigtig del af publikumsbetjeningen, og bestræber sig derfor for at meddele alle uregelmæssigheder i toggan-

gen over højtaleranlægget både i toget og på stationerne.

DSB undersøger for øjeblikket muligheden for at udvide højtalerinformationerne i S-togene for at forbedre forholdene for blinde og svagtseende. Herudover har DSB planer om i S-toget at etablere akustiske døralarmer, som angiver, i hvilken side der er udstigning.

Spm. nr. S 550

Til *ministeren for offentlige arbejder* (18/1 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren som led i den bedre publikumsbetjening, der indgår i moderniseringen af den offentlige sektor, sørge for, at DSBs stationer udvider servicen over for de rejsende?«

Begrundelse

I løbet af de senere år er kundebetjeningen på mange DSB-stationer blevet indskrænket, således at de fleste stationer i provinsen er lukkede i aftentimerne og i en del af weekenden. Det betyder, at de rejsende ikke kan købe billetter, få information eller indlevere eller få udleveret rejsegods. Dette er for dårlig en service over for folk, der ønsker at rejse kollektivt. Som led i en forbedret kundebetjening burde DSBs stationer derfor udvide den tid, de er åbne i.

Svar (29/1 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

DSB har i de seneste år iværksat en række nye servicetiltag over for publikum, teknisk såvel som kundebetjeningsmæssigt, med det klare sigte at gøre kollektiv befordring mere attraktiv.

Åbningstiderne på DSBs stationer er fastsat på baggrund af behovsmæssige såvel som økonomiske aspekter. En generel udvidelse af åbningstiderne på stationerne vil for DSB medføre en merudgift, som ikke vil stå i et rimeligt forhold til det eksisterende behov og den dermed følgende merindtjening. DSB har dog visse steder gennemført, at kioskerne på stationerne sælger billetter m.v.

Det kan desuden oplyses, at der i forbindelse med regeringens moderniseringspro-

[Ministeren for offentlige arbejder]

gram »Kampagnen for bedre publikumsbetjening« er iværksat forsøgsordninger på kommunalt plan, hvori også DSB deltager.

Spm. nr. S 551

Til *ministeren for offentlige arbejder* (18/1 85) af:

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

»Vil ministeren som led i den bedre publikumsbetjening, der indgår i moderniseringen af den offentlige sektor, sørge for, at DSB atter indfører personale til betjening af kunderne i togene på Grenå-Århus-banen?«

Begrundelse

Som led i besparelser har DSB på strækningen Grenå-Århus erstattet togbetjentene med billetautomater. Det betyder, at passagerer fra banens mellemstationer kun kan købe billetter til selve banen og derfor ved vidererejse får besværet med at købe en ny billet, ligesom de mister en del af længderabatten. Det betyder også, at der ikke er mulighed for at få oplysninger eller hjælp til f.eks. gangbesværede ved af- eller påstigning eller til tung bagage, bl.a. barnevogne og rullestole, som der nu i en del af togene er plads til. Disse serviceforringelser afskærer en del fra at benytte toget og gør det unødigt dårligt for andre. En forbedret publikumsbetjening må vel derfor betyde genindførelse af personale i togene.

Svar (29/1 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Som led i DSBs bestræbelser for at billiggøre driften blev der pr. 1. december 1984 på nærbanestrækningen Århus-Hornslet indført et nyt billetteringssystem, der i princippet svarer til det system, som gennem længere tid har været anvendt i Århus sporvejs busser.

Systemet er baseret på, at passagerer, som ikke har købt billet i forsalg eller på en betjent station, kan købe billetten gennem billetautomater opsat i togene.

Ligesom på de københavnske S-baner sker billetkontrollen ved stikprøvevise eftersyn foretaget af togrevisorer, og det har derfor været muligt i en del af togene på denne del-

strækning at inddrage togpersonalet. Der er dog fortsat togpersonale i alle tog, der kører over hele strækningen Århus-Grenå.

Det er korrekt, at passagererne herved ikke har mulighed for i alle togene mellem Århus og Hornslet at få udstedt visse former for rabatbilletter, herunder længderabatbilletter; sådanne billetter kan imidlertid købes i forsalg gennem en betjent station.

Jeg kan oplyse, at det materiel, der anvendes i motorregionaltogene på denne strækning, har meget lave trindhøjder, hvorfor lettere gangbesværede i mange tilfælde vil være i stand til at klare ind- og udstigningen ved egen hjælp.

I de tog, hvori der fortsat er togpersonale, vil der stadig kunne ydes assistance fra togpersonalets side til handicappede og passagerer med barnevogne. På stationerne Århus, Hornslet, Ryomgård og Grenå er der endvidere mulighed for assistance til handicappede fra stationspersonalet i de tidsrum, stationerne er betjent i. Sådant assistance kan forud aftales med afrejsestationen, som også vil kunne give oplysning om, i hvilke tog der er togpersonale.

Det erkendes, at ordningen for visse kunder har medført en vis serviceforringelse. Det er imidlertid nødvendigt for DSB at foretage rationaliseringer i stil med denne for derved at forbedre produktiviteten og økonomien. Undlod DSB at træffe sådanne foranstaltninger, ville dette uundgåeligt føre til aktivitetsnedsættelser eller mere generelle indgreb, der i langt højere grad ville kunne opfattes som serviceforringelser.

Jeg vil derfor ikke pålægge DSB at genindføre togpersonale i tog på nærbanestrækninger.

Spm. nr. S 552

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/1 85) af:

Tinning (VS):

»Vil ministeren tage skridt til at sikre et demokratisk valg af eliteidrætsudøvernes og eliteidrætsstrænerens og -instruktørernes repræsentanter i den nye eliteidrætsinstitutions repræsentantskab?«

Begrundelse

[Tinning]

Den nye eliteidrætsinstitution har til formål at fremme dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. Herunder hører naturligvis, at valgene til repræsentantskabet forløber demokratisk.

Valget af de omtalte repræsentanter er fastsat til den 25. januar, hvor to forskellige valgkollegier skal vælge 4 repræsentanter for de aktive eliteidrætsudøvere og 4 repræsentanter for eliteidrætstrænere og -instruktører. Allerede forberedelserne af disse valg er dog klart udemokratiske. I dag ligger det bl.a. fast,

- at Dansk Tennis Forbunds træner- og instruktørrepræsentanter i valgkollegiet slet ikke er valgt, men derimod udpeget af forbundets forretningsudvalg,
- at aktive eliteidrætsudøvere inden for bl.a. brydning, amatørboksning, fægtning, tennis, volleyball, basketball og ishockey slet ikke har adgang til at vælge repræsentanter til de aktives valgkollegium,
- at Team Danmarks C-kandidater (de såkaldte talenter) ikke har adgang til at vælge repræsentanter til de aktives valgkollegium, og
- at de professionelle cykelryttere og bokse-
re, der af alle forventes omfattet af loven, heller ikke har adgang til at vælge repræsentanter til de aktives valgkollegium.

Alt dette hænger sammen med, at ministeren uden videre har overladt det til Dansk Idræts-Forbund at foranstalte de nævnte valg. Det er der ikke kommet noget godt ud af. Dansk Tennis Forbunds formand, John Bertelsen, siger kort og klart om DIFs rolle til dagbladet Information i dag, at DIF »rent ud sagt har lavet et hastværksarbejde, og det ender som regel med sjusk«.

Den vedtagne lov giver faktisk ministeren mulighed for at fastsætte regler for, hvordan de nævnte valg skal afvikles. Ministeren er naturligvis ikke forpligtet til at udnytte denne mulighed, og hvis de involverede parter i enighed havde kunnet nå frem til en demokratisk valgprocedure, ville spørgeren kun have glædet sig over ministerens passivitet.

Omvendt er det indlysende, at ministeren ikke passivt kan se på, at hastværk i DIFs top fører til et udemokratisk valg.

Efter lang tids hård kamp har ministeren endelig fået søsat et af sine mange flagskibe,

og det vil da være trist, om det går på grund umiddelbart derefter.

Spørgeren kan derfor kun anbefale, at ministeren i det mindste beder DIF slå koldt vand i blodet for derefter at gå i gang med en ny valgprocedure, denne gang af den demokratiske slags.

Svar (1/2 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Den 19. december 1984 skrev ministeriet til Dansk Idræts-Forbund og bad forbundet foranledige, at der blandt de aktive eliteidrætsudøvere og blandt elitetrænere og -instruktører blev truffet foranstaltninger, således at der af og blandt de to nævnte grupper kunne udpeges medlemmer til institutionens repræsentantskab.

Jeg er bekendt med, at Dansk Idræts-Forbund i brev af 28. december 1984 har anmodet de enkelte specialforbund om at foranstalte en demokratisk valghandling blandt deres eliteidrætsudøvere for her at udpege op til tre repræsentanter, som skal indgå i et valgkollegium til udpegning af de 4 medlemmer til repræsentantskabet. Eliteidrætsudøvere er defineret som A- og B-kandidater i relation til henholdsvis Dansk Idrætselite Komité og Danmarks Olympiske Komité samt betalte idrætsudøvere inden for de forbund, der har særlig tilladelse til at forestå idræt for professionelle. I samme brev anmodes de enkelte specialforbund om tillige at foranledige valgt op til tre repræsentanter for elitetrænere og -instruktører med henblik på, at disse skal indgå i et valgforum, der ligeledes skal udpege 4 medlemmer til repræsentantskabet.

Jeg finder, at denne fremgangsmåde sikrer et demokratisk valg af de pågældende medlemmer af repræsentantskabet.

Det var oprindelig hensigten, at valgene skulle foregå fredag den 25. januar 1985 på et møde i Idrættens Hus, men efter at Dansk Idræts-Forbund har bragt i erfaring, at enkelte specialforbund ikke har fulgt den i brevet af 19. december 1984 angivne valgprocedure, er valgbehandlingen udsat til den 8. februar 1985, hvorved der gives de pågældende specialforbund lejlighed til at foranstalte en valghandling efter den ovenfor beskrevne fremgangsmåde.

Spm. nr. S 553

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (18/1 85) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Kan ministeren oplyse årsagen til, at ministeriets udvalg om lokalradio/lokal-TV har afslået at give Hillerød Lokalradioforening sendetilladelse?«

Begrundelse

Hillerød Lokalradioforening har to gange søgt om sendetilladelse. I den første ansøgning søgte man om en bevilling til lokalradio, og på dette og ansøgningen om selve sendetilladelsen blev der meddelt afslag. På den næste ansøgning blev der ligeledes givet afslag, selv om der denne gang ikke var tale om en bevillingsansøgning.

På et møde i Odense i november måned blev det i en privat samtale meddelt bestyrelsesmedlemmer fra Hillerød Lokalradioforening, at grunden til afslaget var, at der søgtes om penge. Dette var, som det fremgår af ovenstående, en klar fejltagelse, som muligvis kan have haft til årsag, at afslaget blev givet af én, der troede, at der stod det samme i ansøgning nr. 2 som i ansøgning nr. 1.

Foreningen er meget uforstående over for, at der også efter, at der er meddelt dem afslag på ansøgningen, er blevet uddelt sendetilladelser til andre, og har svært ved at gennemskue kriterierne for, hvornår man får og ikke får sendetilladelse, hvis man i øvrigt selv har klaret de økonomiske problemer. En samtale mellem kulturministeren og repræsentanter for foreningen ville måske kunne klare op på sagen, men en sådan har det, så vidt spørgeren er orienteret, ikke været nemt at opnå.

Svar (29/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Af 179 rettidigt indsendte ansøgninger om tilladelse til forsøg med nærradio er 73 blevet afslået, heriblandt en ansøgning fra Hillerød Lokalradioforening.

Denne ansøgning er blevet behandlet i lokalradio- og -TV-udvalget to gange, nemlig forud for kulturministeriets uddelinger af

tilladelser den 8. november og den 22. december 1983.

Det kan dokumenteres, at behandlingen første gang skete under den forudsætning, at der søgtes tilskud, og anden gang under den forudsætning, at der ikke søgtes tilskud. Det bør i denne forbindelse nævnes, at en tilladelse til Hillerød Lokalradioforening ville have betydet en udgift for staten til anskaffelse af den nødvendige radiosender, da det indgår i forsøgsordningen, at radioprojekterne kun må benytte en af kulturministeriet gennem post- og telegrafvæsenet anskaffet sender.

I overensstemmelse med forudsætningerne for de i 1981 indførte bestemmelser, der er grundlaget for ordningen, har det påhvilet lokalradio- og -TV-udvalget at tilstræbe en betydelig spredning med hensyn til projekternes geografiske fordeling, befolkningsunderlag, organisationsform, programvirksomhed, finansieringsform m.m. Udvalget har ved en samlet vurdering af de foreliggende ansøgninger fundet, at andre projekter end Hillerød Lokalradioforenings burde indstilles til tilladelse.

Foreningen har gentagne gange anfægtet udvalgets og kulturministeriets behandling af sagen, og har modtaget underretning om grundlaget for udvalgets indstillinger.

Det kan tilføjes, at der kun er udstedt tilladelser på grundlag af rettidigt indkomne ansøgninger, der har været inddraget i udvalgets samlede vurdering.

Spm. nr. S 554

Til *justitsministeren* (21/1 85) af:

Svend Åge Petersen (KF):

»Vil ministeren redegøre for, hvor mange politibetjente der i 1984 kom til skade under udførelsen af deres tjeneste, samt oplyse, hvilke skader disse politibetjente blev udsat for, og hvilke »våben« der blev anvendt mod politibetjentene?«

Begrundelse

Spørgsmålet stilles i anledning af den opståede debat om brugen af politistave.

Svar (31/1 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

[Justitsministeren]

Rigspolitichefen har over for justitsministeriet oplyst, at 570 polititjenestemænd i 1984 kom til skade under udførelsen af deres tjeneste. I 32 af disse tilfælde er skaderne opstået i forbindelse med, at der er anvendt våben imod polititjenestemændene. Rigspolitichefen har endvidere oplyst, at der ikke findes samlede bearbejdede opgørelser over, hvilke våben der blev anvendt mod politiet, og med hensyn til skadernes karakter. En besvarelse af disse spørgsmål vil i givet fald forudsætte en nærmere gennemgang af samtlige de nævnte 570 sager.

Spm. nr. S 555

Til *energiministeren* (21/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren oplyse årsagen til, at sikkerhedsproblematikken har været tilsidesat i forbindelse med naturgassens indførelse, så der er opstået ulykke med tab af menneskeliv, og hvor mange uheld regner man med som en naturlig del af de omkostninger, befolkningen må betale for at få naturgas?«

Begrundelse

Ifølge en artikel i Ingeniøren af 18. januar 1985 vil der blive tale om øgede omkostninger i forbindelse med naturgasprojektet, fordi sikkerhedsproblemerne har været negligeret.

Ifølge artiklen skulle chancen for at blive kvalt af kulilteforgiftning være den største risiko ved naturgassen, medens kun et mindre antal forbrugere vil blive sprængt i luften.

Svar (30/1 85):

Energiministeren (Enggaard):

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har jeg bedt energistyrelsen og ministeriet for offentlige arbejder/Danmarks Gasmateriel Prøvning om en udtalelse.

Det fremgår af disse udtalelser, at det kan afvises, at sikkerhedsproblematikken skulle være blevet tilsidesat i forbindelse med naturgassens indførelse i Danmark. Tværtimod har de involverede myndigheder samt D.O.N.G. A/S og de regionale naturgasselskaber indrettet deres tekniske anlæg efter de strengeste sikkerhedstekniske krav og byggede på de nyeste udenlandske erfaringer.

Som nævnt i min besvarelse af S 433 1984-85 har man i forbindelse med Danmarks Gasmateriel Prøvnings udarbejdelse og administration af sikkerhedsbestemmelser for forbrugerinstallationer etableret et systematisk sikkerhedssystem, hvor naturgasselskaberne indgår som kontrolorgan for alle gasinstallationer, ligesom der stilles strenge krav til gasudstyr og installationers udførelse.

I forbindelse med naturgasprojektet i Danmark har Danmarks Gasmateriel Prøvning indtil dato ikke registreret gasulykker ud over nogle få mindre eksplosioner i fyrbokse, alle uden personskade.

På basis af viden om det sikkerhedstekniske stade for de kommende naturgasinstallationer samt de udenlandske erfaringer anser Danmarks Gasmateriel Prøvning det for rimeligt at antage, at omfanget af gasulykker i forbindelse med naturgasprojektet i Danmark sandsynligvis vil blive mindre end i andre lande.

Spm. nr. S 556

Til *energiministeren* (21/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren oplyse årsagen til, at ministeren tvinger Skælskør kommune til at anvende naturgas, og hvor mange andre kommuner er tvangsinddragt til naturgas på ministerens foranledning?«

Begrundelse

Skælskør kommune er i henhold til artikel i Sjællands Tidende af 18. januar 1985 utilfreds med ministeren.

Ministerens handling stemmer ikke overens med tidligere forsikringer om, at det kommunale selvstyre vil blive respekteret, ligesom tvang i forbindelse med en liberal energiministers administration af en socialistisk energipolitik var udelukket – også selv om det drejer sig om dækningsbidrag til det underskudsgivende naturgasprojekt.

Svar (30/1 85):

Energiministeren (Enggaard):

Varmeforsyningslovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske anvendelse af energi til bygningers opvarmning og

[Energiministeren]

forsyning med varmt vand samt at formind-
ske energiforsyningsafhængighed af olie.

Jeg kan oplyse, at der i forbindelse med
varmeplanlægningen i Skælskør kommune er
foretaget grundige samfundsøkonomiske be-
regninger af, hvilke varmforsyningsformer
der bør planlægges for i Skælskør kommune.

De samfundsøkonomiske beregninger vi-
ser, at en naturgasforsyning af Skælskør
kommune er markant bedre end den af kom-
munen foretrukne forsyningsform halm/
kraftvarme, hvilket kommunen har erklæret
sig enig i.

Beregningerne viser, at ved en forudsæt-
ning om 2 pct. realprisstigning på energi er
forrentningen af investeringerne i naturgas-
løsningen mere end dobbelt så stor som for-
rentningen af investeringerne i halm/kraft-
varmeløsningen. Ved en forudsætning om 0
pct. realprisstigning bliver fordelene for natur-
gasløsningen endnu mere markant. Endvide-
re kan det oplyses, at olieforbrændningen og-
så er større ved en naturgasforsyning af
Skælskør kommune. En væsentlig årsag til
disse resultater er, at kommunen ved en
halm/kraftvarmeløsning ikke kan basere sig
på et eksisterende fjernvarmenet. Et sådant
net skulle i givet fald opbygges fra grunden,
og kommunalbestyrelsen havde derfor ved
denne løsning forudsat anvendelse af tilslut-
ningspligt.

I tilfældet med Skælskør kommune er den
samfundsøkonomiske fordel ved en naturgas-
forsyning så markant (større end 29 mill.
kr.), at jeg efter varmforsyningsloven og
efter forhandling med byrådet ikke har haft
andet valg end at bede energistyrelsen om at
færdiggøre forhandlingerne om varmeplan-
forudsætninger med Skælskør kommune med
henblik på, at kommunens varmedelplan skal
basere sig på naturgasforsyning.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at energiministeri-
et bortset fra Skælskør kun har haft to var-
meplansager, hvor der ikke efter forhandling
med de pågældende parter har kunnet opnås
enighed om, hvilken forsyningsform der bør
vælges. I disse to tilfælde, hvor det kun har
drejet sig om mindre dele af kommunens
samlede varmeplan, har der imidlertid været
enighed om det samfundsøkonomiske grund-
lag for det trufne valg.

Spm. nr. S 557

Til *socialministeren* (21/1 85) af:

Lizzie Lichtenberg (KF):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange for-
søg der foretages rundt om i landet vedrø-
rende plejehjemsbeboeres større økonomiske
selvstændighed, samt oplyse om de foreløbi-
ge resultater af forsøgene?«

Begrundelse

Det findes ønskeligt, at der i vid udstræk-
ning afprøves forskellige ordninger, hvor de
ældre i plejehjem får mulighed for en større
grad af valgfrihed. Dette kan f.eks. tænkes i
form af, at de søges ligestillet økonomisk
med ældre i eget hjem, eller at der gennem-
føres forsøg med en betalingsordning med en
opdeling i en basisydelse og i individuelle
ydelser.

Svar (29/1 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Socialministeriet har den 8. december 1983
i medfør af bistandslovens § 138 b godkendt
et forsøg i Århus amtskommune med udbeta-
ling af behovsbestemte beboerudgifter på
Katrinebjerg-Centret i Århus. Katrinebjerg-
Centret er et plejehjem for unge med svære
psykiske handicap, og formålet med ophol-
det er revalidering med henblik på senere
udflytning til en selvstændig tilværelse. For-
søget går nærmere ud på, at der i stedet for
at blive udbetalt en række øremærkede beløb
til beboerne til beklædning, transport, frisør,
personlig hygiejne og vask bliver udbetalt et
samlet beløb til disse udgifter for eksempel
pr. uge eller hver 14. dag.

Forsøgsordningen, der blev etableret med
virkning fra 1. januar 1984, har efter det op-
lyste foreløbig vist gode resultater. Det har
vist sig, at langt de fleste beboere selv har
kunnet administrere deres økonomi ved ud-
betaling 1 gang månedlig, og de forholdsvis
få, der har haft vanskeligheder, har i egen
interesse etableret særlige ordninger, for ek-
sempel ved hyppigere udbetalinger.

Socialministeriet meddelte ved skrivelse af
27. december 1984 tilladelse til, at forsøgs-
ordningen forlængedes med 1 år.

Socialministeriet har den 1. juni 1984 i
medfør af bistandslovens § 138 b godkendt et
forsøg i Rødby kommune med øget økono-

[Socialministeren]

misk selvstændighed for beboerne på et plejehjem.

Kommunen har i forbindelse med nedlæg- gelsen af et plejehjem og beboernes udslus- ning til egen bolig fået tilladelse til at forhøje det beløb, der udbetales til plejhjemsbeboer- nes personlige fornødenheder, således at be- boerne får udbetalt et beløb svarende til den sociale pension. Plejhjemsbeboerne skal her- efter betale for ydelserne på plejhjemmet af det udbetalte beløb. Beboerne betaler kun for ydelser, der aftages.

Forsøget er afsluttet 1. januar 1985, og beboerne er udsluset til egen bolig. Der fore- ligger endnu ingen rapport fra forsøget, men efter de foreløbige oplysninger har beboerne på plejhjemmet været tilfredse med ordnin- gen. En beskrivelse og vurdering af forsøget er under udarbejdelse, men vil formentlig først foreligge om nogle måneder.

Socialministeriet har endvidere godkendt to forsøg i medfør af bistandslovens § 138 b med en vis form for økonomisk selvstændig- hed i forbindelse med midlertidigt ophold på institutioner, hvor der sker en særlig genop- træning af ældre med henblik på tilbageven- den til eget hjem. De to nævnte genoptræ- ningsinstitutioner er henholdsvis Frederiks- berg kommunes »Prøvehjem« og Køben- havns kommunes geriatriske center ved Dia- konissestiftelsen.

På begge de nævnte genoptræningscentre sker der en vis reduktion i betalingen for opholdet i forhold til den betaling, de pågæl- dende skulle have betalt i forbindelse med ophold på plejehjem. Klienterne modtager under ophold på institutionerne faste ydelser, men klienterne bevarer et større beløb til egen disposition end klienter på plejehjem.

Forsøgene er endnu ikke afsluttede.

Jeg kan i øvrigt tilslutte mig ønsket i be- grundelsen til spørgsmålet om det ønskelige i at få afprøvet forskellige ordninger, hvor de ældre i plejehjem får mulighed for en større grad af valgfrihed. Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg overvejer en ændring af reglerne for beta- ling for midlertidige ophold på plejehjem, således at der i hvert fald for denne gruppe, der påregner at komme tilbage til eget hjem, ikke sker indskrænkninger i den økonomiske frihed.

Spm. nr. S 559

Til *arbejdsministeren* (22/1 85) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til en ordning i ferieloven, således at kvinder og mænd på barselorlov ikke straffes året efter den lykkelige begivenhed ved ikke at have optjent ful- de feriepenge, så de kan holde ferie det antal dage, de er berettigede til?«

Begrundelse

Som bekendt har vi fået en lidt forbedret barselorlov til glæde for børn og forældre. Men da det næppe har været meningen at forringe børneforældrenes vilkår året efter, når de skal holde ferie, bør der ses på denne problematik, da forældrene rent faktisk ikke optjener feriepenge i barselperioden. Barsel- lovgivning og sygelovgivning er tæt forbund- ne, selv om det at føde børn ikke under nor- male omstændigheder er en sygdom. Derfor burde der kunne findes en mulighed for at klare problemet for forældre på barselorlov.

Svar (28/1 85):

Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):

Bortset fra de grupper, der enten som funktionærer eller i medfør af overenskomst eller aftale oppebærer hel eller delvis løn under hele eller en del af barselperioden, er det rigtigt, at der ikke optjenes ret til ferie- godtgørelse til brug i det efter barselperioden følgende ferieår.

Derimod vil arbejdsløshedsforsikrede kun- ne oppebære feriedagpenge i det omfang, de »mangler« feriegodtgørelse.

Jeg vil mene, at vi med feriedagpengeord- ningen har løst problemet så langt, der i dag er praktiske, økonomiske muligheder for det.

Spm. nr. S 560

Til *industriministeren* (22/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren oplyse, om statsgarantier under en eller anden form er involveret i de 1,3 mia kr. i tab eller tabsrisici, som der tilsyn- neladende er tale om i Kronebanksagen?«

Begrundelse

[Maisted]

Spørgsmålet er en opfølgning af spørgsmål nr. S 510, idet ministeren ikke gav svar på det konkrete spørgsmål.

Spørgeren står uforstående over for, at der ikke på nuværende tidspunkt skulle foreligge en opgørelse over de engagementer i Kronebanken, som staten har givet garantier for, og om disse garantier er givet ubetinget eller betinget af bestemte forhold.

Spørgeren opfordrer i modsat fald til, at ministeren foranlediger banktilsynet til at udfærdige en sådan liste. Det må dog være i både aktionærers, kunders og ansattes overordentlig store interesse at få belyst, hvorledes tabene på så kort tid er opstået i Kronebanken, og om tallet 1,3 mia kr. er et allerede konstateret tab, eller i hvor høj grad tallet kan påregnes at være udtryk for tabsrisici, og om dette forhold blot i nogen grad vil være dækket af en før den 18. december 1984 givne statsgaranti.

Det er spørgerens tro, at dette forhold i høj grad må spille ind i spørgsmålet om tilliden til Kronebanken i særdeleshed og til bankvæsenet i almindelighed, et forhold, som ministeren jo tillægger overordentlig stor betydning.

Svar (4/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Som jeg har oplyst i min besvarelse af spørgsmål S 473 og S 510, indgår fordringer, der er sikrede ved statsgaranti, ikke i de af spørgeren nævnte 1,3 mia kr. i tab eller tabsrisici i Kronebank.

Fordringer, som staten står som garant for, anser tilsynet med banker og sparekasser for sikre, og der er derfor ikke foretaget hensættelser på sådanne fordringer.

Spm. nr. S 561

Til *industriministeren* (22/1 85) af:

Maisted (FD):

»Agtter ministeren helt konkret at lade politiet overtage undersøgelser af forholdene i Kronebanken?«

Begrundelse

I dagspressen forlyder det, at der har været kontakt mellem banktilsynet og politiet.

Spørgeren finder det ikke betryggende, at banktilsynet, som efter spørgerens mening er part i sagen, kan have indflydelse på, om og hvornår politiet skal ind i sagen.

Ikke mindst de mange forlydender i dagspressen omkring de mislykkede fusionsforsøg og de usikre forhold, dette har givet for Kronebanken, bør – henset til tilliden til banksystemet og kontrollen hermed – forårsage, at Kronebanksagen snarest og tilbunds gående undersøges.

Svar (4/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Undersøgelserne af forholdene i Kronebank har i første omgang koncentreret sig om at afklare bankens økonomiske stilling med henblik på så hurtigt som muligt at iværksætte passende foranstaltninger for at dæmme op for yderligere tab i banken og hos andre, herunder kundekredsen. Det er naturligt, at denne fremadrettede redningsaktion gives prioritet.

Tilsynets vurdering af de økonomiske forhold danner også udgangspunkt for vurderingen af omfanget af et eventuelt strafferetligt ansvar hos bankens ledelse eller revisorer. Med henblik på en undersøgelse af, om der eventuelt foreligger strafbare forhold, er der nu taget kontakt med statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet.

Spm. nr. S 563

Til *industriministeren* (22/1 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan de 1,3 mia kr. i tab i Kronebanken fordeler sig på konstaterede tab og på henlæggelser til imødegåelse af eventuelle tab, og i hvilket omfang disse tab er opstået før aflæggelse af sidste reviderede årsregnskab, i perioden mellem sidste årsregnskab og halvårsregnskabet og i perioden efter dette sidste halvårsregnskab?«

Begrundelse

Det er fundamentalt for samfundsøkonomien, at der er tillid til banksystemet, og det er derfor chokerende for alle, at Kronebanken kunne nå at komme så langt ud, som det har vist sig at være tilfældet.

[Rahbæk Møller]

Spørgeren er opmærksom på, at bagmandspolitiet for tiden undersøger, om der er baggrund for at rejse tiltale mod medlemmer af bankens daglige ledelse. Men uanset om problemerne skyldes egentlige ulovligheder eller ej, burde såvel revisorerne som bestyrelsen have haft mulighed for at opdage dem og gribe ind i tide. Derfor er det væsentligt at få oplyst, hvornår tabene er opstået.

Spørgeren er opmærksom på, at de i spørgsmålet nævnte forhold er under undersøgelse og næppe foreligger fuldt opklarede endnu. Der forventes derfor ikke et detaljeret svar, men blot en summarisk redegørelse.

Svar (4/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Tilsynet med banker og sparekasser har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

»Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at fastslå, hvordan de 1,3 mia kr. fordeler sig på konstaterede tab og hensættelser til imødegåelse af eventuelle tab. Størstedelen af beløbet vedrører dog hensættelser til imødegåelse af tab på stærkt risikofyldte engagementer. De endelige tab vil først kunne konstateres i de kommende år.

Det i tilsynets fortrolige materiale, der ligger til grund for den pr. 16. januar udarbejdede opgørelse over hensættelser og tab, giver ikke mulighed for at ytre sig om, hvornår disse engagementer er etableret i banken, og hvornår den vurderede risiko på disse engagementer er opstået.

Det kan dog oplyses, at der i løbet af 1984 er sket en væsentlig forøgelse af visse store engagementer og af risikoen herpå. En nærmere kortlægning af engagementerne og hermed af risikoens udvikling – herunder omfanget af ubogførte garantier – vil indgå i den undersøgelse, som foretages af statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet.«

Spm. nr. S 564

Til *industriministeren* (22/1 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren oplyse, på hvilken dato banktilsynet første gang blev opmærksom på problemerne i Kronebanken, og hvad banktilsynet foretog sig i den anledning i tidsrum-

met fra denne dato og til den 18. december, ligeledes med angivelse af dato for de vigtigste handlingers vedkommende?«

Begrundelse

Det er fundamentalt for samfundsøkonomien, at der er tillid til banksystemet, og det er derfor chokerende for alle, at Kronebanken kunne nå at komme så langt ud, som det har vist sig at være tilfældet.

En af garantierne mod begivenheder af denne art er banktilsynet. Det er derfor væsentligt for folketingsretten at kunne vurdere, i hvilket omfang banktilsynet har gjort, hvad der er dets pligt, og i hvilket omfang eventuelle svigt skyldes ufuldstændig bemanning, manglende bemyndigelse eller manglende handlekraft fra ledelsens side.

Svar (4/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Vedrørende tilsynet med banker og sparekassers undersøgelser af Kronebank i andet halvår af 1984 henviser jeg til det vedlagte notat af 24. januar 1985 fra tilsynet. (Optrykt foran under svaret på spm. nr. S 526).

Spm. nr. S 566

Til *udenrigsministeren* (23/1 85) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil Danmark skarpt og utvetydigt tage afstand fra, at der på NATO-skolen i Rom undervises i omstyrtelse af Grækenlands lovligt valgte regering og indsættelse af et nyt militærdiktatur?«

Begrundelse

Det græske oberstkup i 1967 skete ikke mindst med baggrund i NATOs såkaldte Prometheusplan til bekæmpelse af indre fjender og med betydelig bistand fra den amerikanske efterretningstjeneste, CIA.

Derfor virker det særlig uhyggeligt, at man nu på NATO-skolen i Rom ifølge oplysninger fra diplomatiske kilder i Bruxelles underviser i iværksættelsen af et nyt militærkup mod en lovligt valgt græsk regering. Ifølge pressebureauet Reuter den 22. januar 1985 har øvelserne medført, at tre græske studen-

[Pelle Voigt]

ter og en lærer ved skolen har trukket sig tilbage fra kursuset.

Hvis de danske NATO-tilhængere mener noget som helst alvorligt med deres fremhævelse af NATO som demokratiets vogter, må de protestere skarpt og kræve de ansvarlige for den slags øvelser til ansvar.

Svar (30/1 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Efter det for udenrigsministeriet oplyste indgik det scenarium, hvortil spørgeren refererer, som en detalje i et øvelsesspil med rent fiktivt hændelsesforløb, som gennem en længere årrække har været benyttet på NATO Defence College's kurser.

Sådanne fiktive øvelsesspil danner baggrund for undervisning af kursusedtagerne i krisestyling o.lign., og der har derfor på ingen måde som hævdet af spørgeren været tale om at »undervise i omstyrtelse af Grækenlands . . . regering«. Det fiktive scenarium har da heller ikke tidligere givet anledning til kritik fra græsk side.

Som følge af den græske reaktion i forbindelse med det seneste kursus har skolens ledelse imidlertid straks foranlediget scenariet udskiftet.

Jeg finder på denne baggrund ikke anledning til nogen dansk reaktion som ønsket af spørgeren.

Spm. nr. S 567

Til *forsvarsministeren (23/1 85)* af:

Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse årsagen til uroen på NATO Defence College i Rom, herunder om det er korrekt, at der i undervisningen indgik scenarier i statskup, samt oplyse ministerens stilling til det passede?«

Begrundelse

Græske elever og lærere er med omgående virkning trukket væk fra NATO Defence College i Rom, fordi der i undervisningen hævdes indgået et scenarium, der omhandlede en omstyrtelse af den socialdemokratiske regering i Grækenland og indsættelsen af et nyt militærstyre efter retningslinjer som indeholdt i den NATO-plan, »Prometheus«, som de græske kupoberster benyttede for at kom-

me til magten i 1967. Den danske regering bør omgående gribe ind og standse denne form for undervisning i statskup.

Svar (30/1 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Der er ikke uro på NATO Defence College, men der er sket en tilbagetrækning af græsk personel. Tilbagetrækningen skete på grund af nogle elevers utilfredshed med et scenarium, hvori en fiktiv episode i Grækenland var omtalt (3 sætninger ud af 50 sider).

Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til udenrigsministerens svar på spørgsmål nr. S 566.

Spm. nr. S 568

Til *industriministeren (23/1 85)* af:

Riishøj (SF):

»På hvilken måde vil ministeren sikre, at danske rederier i overensstemmelse med folketingsvedtagelsen fra maj 1984 giver folketingsrettede fyldestående oplysninger om olietransporterne til Sydafrika?«

Begrundelse

I TV-Avisen og i flere dagblade den 23. januar 1985 refereres en endnu ikke offentliggjort rapport fra Shipping Research Bureau om A. P. Møllers olietransporter til Sydafrika i en periode, hvor Sydafrika befandt sig i ekstraordinære vanskeligheder med hensyn til at skaffe olie.

Disse transporter er sammenholdt med våbensmuglingerne udtryk for, at Danmark slet ikke har levet op til FN-vedtagelserne om sanktioner over for apartheidregimet. Det er på den baggrund vigtigt, at rederierne giver folketingsrettede nøjagtige og fyldestående oplysninger om omfanget af olietransporterne. Gennem spørgsmålet håber jeg at ministeren vil redegøre nærmere for, hvordan det sikres, at folketingsrettede oplysninger får de nødvendige nøjagtige og fyldestående oplysninger.

Svar (31/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Oplysninger om olietransporter til Sydafrika hentes fra Danmarks Statistiks brutto-

[Industriministeren]

fragtstatistik. Om denne statistik har Danmarks Statistik på foranledning af økonomiministeriet givet følgende oplysninger:

»I besvarelse af en henvendelse af 19. november 1984 fra industriministeriet har Danmarks Statistik ved skrivelse af 5. december 1984 fremsendt en statistisk opgørelse over fragt på danske skibe af olie til Sydafrika.

Oplysningerne hidrører fra Danmarks Statistiks bruttofragtstatistik, der giver oplysninger om fordelingen af de af dansk indregistrerede skibe transporterede godsmængder og opnåede bruttofragter på områder og vareart. Statistikken giver endvidere oplysninger til brug for betalingsbalancestatistikken.

Oplysningerne til bruttofragtstatistikken indhentes siden 1966 med hjemmel i § 8 i lov om Danmarks Statistik, jfr. lovbekendtgørelse nr. 15 af 12. januar 1972, og under strafansvar såvel for undladelse af at afgive oplysninger som for forsætligt eller groft uagtsomt at afgive urigtige oplysninger i henhold til samme lovs § 13.

Rederierne afgiver årligt en indberetning for hvert skib i udenrigsfart med oplysning om hvert enkelt anløb, om lastede og lossede varearter og -mængder og om de dertil knyttede fragtbeløb. De fra rederierne modtagne oplysninger underkastes i Danmarks Statistik en generel kontrol, der sigter på at finde eventuelle fejl heri. Ved revisionen sikres, at der er indberettet for alle skibe, at disses ruter er sammenhængende, at de opgivne varearter svarer til skibets type, at de opgivne varemængder står i rimeligt forhold til skibets størrelse, samt at der ikke er voldsomme spring i forhold til besejlingsmønsteret i de nærmeste tidligere år. Fundne uoverensstemmelser forelægges det pågældende rederi med henblik på rettelse af fejl eller mangler i oplysningerne.

Indsamlingen af oplysninger såvel som den senere publicering sker i overensstemmelse med de for Danmarks Statistiks virksomhed gældende generelle principper. Danmarks Statistik videregiver således ikke de modtagne individualoplysninger til administrative eller andre formål, og det tilstræbes ved offentliggørelsen af statistikken at sikre, at der ikke herved røbes oplysninger vedrørende enkelte erhvervsvirksomheder.«

Jeg kan for mit vedkommende henholde mig hertil.

Spm. nr. S 569

Til *industriministeren* (23/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Agter ministeren at forlange oplysninger fra danske rederier, herunder A. P. Møller, om de ekstraordinære fortjenester, som de har opnået ved transport af olie til Sydafrika i perioden 1979-81, og vil ministeren tilstille folketinget disse oplysninger?«

Begrundelse

Ifølge den endnu ikke offentliggjorte rapport fra Shipping Research Bureau skal A. P. Møller ved sejlads af olie fra OPEC-landene til Sydafrika have skaffet sig ekstrarfortjenester på mellem 15 og 50 pct. Gennem spørgsmålet ønskes oplyst, om ministeren i forbindelse med den redegørelse for olie-transporterne, der skal gives i 1. halvår af 1985, eventuelt i samarbejde med andre ministerier, er villig til at få disse oplysninger be- eller afkræftet samt give oplysningerne til folketinget, om nødvendigt i fortrolig form.

Svar (29/1 85):

Industriministeren (Stetter):

Det vil ikke være muligt at angive, hvilke fortjenester ved skibstransporter der kan betragtes som ekstraordinære.

Jeg finder derfor ikke at kunne afkræve danske rederier oplysning herom. I øvrigt har jeg ingen hjemmel til at forlange oplysninger om skibenes indtjening på de enkelte områder og må anse sådanne oplysninger som omfattet af forretningsmæssige interesser, hvis hemmeligholdelse efter forholdets natur er påkrævet.

Spm. nr. S 572

Til *miljøministeren* (23/1 85) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at planstyrelsen i en sag om Øerne i Ebeltoft kommune har godkendt selskabet DIFKO som almennyttigt og således meddelt selskabet udlejningstilladelse efter sommerhusloven?«

Begrundelse

[Margrete Auken]

Ved vedtagelsen af lov om sommerhuse og camping i 1972 var det en afgørende forudsætning, at der alene blev givet tilladelse til sommerhusudlejning til almennyttige selskaber. Det forekommer stærkt bekymrende, om denne forudsætning, der var knyttet til Danmarks indtræden i EF, nu ikke efterleves i administrativ praksis længere.

Svar (1/2 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Spørgsmålet har været forelagt planstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Planstyrelsen har ikke haft forhandling med DIFKO om udlejningstilladelse til feriecenter ved Øerne i Ebeltoft kommune. Planstyrelsen har derimod haft forhandling med den selvejende institution Forenede Danske Jordrentebraugere (FDJ) om et sådant projekt.

Styrelsen har den 28. november 1984 meddelt, at man vil være sindet at meddele udlejningstilladelse til FDJ under forudsætning af, at Århus amtskommune foretager den planlægningsmæssige godkendelse og planstyrelsen efterfølgende godkender forslaget til § 15-rammetillæg.

Om styrelsens tilkendegivelse af 28. november 1984 kan det oplyses, at den er i overensstemmelse med den sædvanlige praksis for sådanne sager.

Hovedformålet med sommerhusloven er at hindre den øgede efterspørgsel efter jord til rekreative formål, som blev forudsat ved Danmarks indtræden i EF. Dette formål søges bl.a. opnået ved, at der, med nogle få modifikationer, kræves særlig tilladelse fra miljøministeriet til erhvervsmæssig udlejning af sommerhuse. For at man kan opnå en effektiv beskyttelse af rekreative arealer, er det en forudsætning, at loven administreres restriktivt, og det har da også været og er fortsat miljøministeriets praksis.

For selskaber, institutioner og foreninger kræves altid tilladelse, hvad enten de udlejer sommerhuse eller stiller disse til rådighed uden vederlag.

I behandlingen af en ansøgning om udlejningstilladelse indgår en vurdering af, om selskabets udlejning vil blive erhvervsmæssig. I så fald gives ikke udlejningstilladelse.

I ganske få tilfælde er der givet udlejningstilladelse til selskaber/selvejende insti-

tutioner. Det drejer sig om tilfælde, hvor styrelsen anser det for dokumenteret, at virksomhedens udlejning ikke bliver erhvervsmæssig.

For at sikre sig, at der ikke bliver tale om erhvervsmæssig udlejning, har styrelsen opstillet en række krav, der skal opfyldes af de selvejende institutioner.

De krav, der er tale om – og som er opfyldt af FDJ i den konkrete sag – er bl.a. følgende:

1. Virksomheden skal være en selvejende institution med vedtægter, der angiver institutionens formål og styrelsesforhold.
2. I institutionens ledelse skal være repræsentanter for en offentlig myndighed (Ebeltoft kommune).
3. Regnskabet skal offentliggøres.
4. Et eventuelt overskud må kun anvendes inden for institutionens formål.
5. Vedtægter og evt. vedtægtsændringer skal forelægges for ministeriet.
6. Likvidation skal forelægges miljøministeriet, og et eventuelt overskud skal anvendes til et tilsvarende formål.«

Spm. nr. S 573

Til *miljøministeren* (23/1 85) af:

Leif Hermann (SF):

»Findes der beredskabsplaner i tilfælde af inversionsforekomster med alvorlig luftforurening til følge?«

Begrundelse

De seneste begivenheder i Ruhrområdet har skabt bekymring i befolkningen for, at en lignende situation kan forekomme i Danmark. Dette understreges særligt af oplysninger om de seneste dages syreholdige snefald over det meste af Danmark. Det må derfor have betydelig offentlig interesse at kende ministerens opfattelse af spørgsmålet.

Svar (31/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Under visse meteorologiske forhold forekommer der i Mellemeuropa episoder, som på grund af store udslip af forurening giver

[Miljøministeren]

anledning til alarmerende høje koncentrationer af forurening i luften.

I Holland og Ruhrområdet har man derfor etableret overvågningssystemer, som gør det muligt til stadighed at følge forureningssituationen og sammenholde den med den forventede udvikling i de meteorologiske forhold.

Såfremt forureningsniveauerne formodes at nå bestemte grænser, kan myndighederne iværksætte beredskabsplaner for i de pågældende områder at mindske udsendelsen af forurening fra trafikken, industrien og kraftværkerne.

I svaret på spørgsmål nr. S 574 er der nærmere gjort rede for, hvorfor lignende alarmerende forureningsepisoder ikke formodes at kunne forekomme i Danmark. På den baggrund finder miljøstyrelsen, at sådanne episoder ikke udgør en sundhedsmæssig trussel, der gør det nødvendigt at etablere lignende beredskabsplaner i Danmark.«

Spm. nr. S 574

Til miljøministeren (23/1 85) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren oplyse, i hvilket omfang smogproblemer forekommer i Danmark?«

Begrundelse

De seneste begivenheder i Ruhrområdet har skabt bekymring i befolkningen for, at en lignende situation kan forekomme i Danmark. Dette understreges særligt af oplysninger om de seneste dages syreholdige snefald over det meste af Danmark. Det må derfor have betydelig offentlig interesse at kende ministerens opfattelse af spørgsmålet.

Svar (31/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Alvorlige smogepisoder er karakteristiske ved, at store mængder forurening udsendes i en stillestående og fugtig luft, samt at den mængde luft, som forureningen kan blandes op i, er begrænset på grund af et stabilt lag, inversionslaget, et stykke oppe i atmosfæren.

Forekomst og varighed af de nødvendige meteorologiske forhold for smogepisoder er

betinget af dels fordelingen mellem land- og havområder og dels beliggenheden i forhold til de hyppigste lavtryksbaner.

Endvidere er smogepisodernes forureningsniveau afhængigt af, hvor megen forurening der udsendes pr. arealenhed. Såvel de klimatiske som de forureningsmæssige forhold i Ruhrområdet og i øvrigt også i det sydlige Polen, Schlesien, må karakteriseres som endog særdeles gunstige for dannelsen af smogepisoder.

I Danmark er forholdene anderledes. Danmark ligger tæt på store havområder og under de hyppigste lavtryksbaner og har i forhold til Ruhrområdet et meget lille udslip af forurening pr. arealenhed.

Helt ukendte er smogepisoder dog ikke i Danmark. Den sidste forekom i perioden 15.-20. januar 1982, men forureningskoncentrationerne nåede på grund af begrænsede udslip langt fra alarmerende niveauer. De højeste døgnmiddelværdier i perioden var 234 mikrogram svovldioxid pr. kubikmeter luft og 246 mikrogram støv/m³. Til sammenligning blev der under den sidste smogepisode i Ruhrområdet over 3 timer målt op til 2.000 mikrogram svovldioxid pr. kubikmeter luft.

Det må således konstateres, at hverken med hensyn til hyppighed eller forureningsniveau tåler danske »smogepisoder« sammenligning med de i Ruhrområdet forekommende.«

Spm. nr. S 575

Til miljøministeren (23/1 85) af:

Anne Grete Holmsgård (VS):

»Agter ministeren at anmode indenrigsministeren om at ændre på sundhedsstyrelsens regler om tilskud til tandbehandling, således at reglerne ikke som i dag favoriserer de kviksølvholdige amalgamfyldninger fremfor plastfyldninger?«

Begrundelse

Af indenrigsministerens besvarelse af 22. november 1984 på spørgsmål nr. S 294 fremgår, at tilskudsreglerne for tandbehandling medfører ringere tilskud til plastfyldninger end til amalgamfyldninger. Ministeren tilkendegav at ville anmode sundhedsstyrelsen om en udtalelse på baggrund af, at plastfyldnin-

[Anne Grete Holmsgård]

ger til de fleste formål er bedre end amalgamfyldninger. Derimod forholdt indenrigsministeren sig ikke til det nok så væsentlige spørgsmål, at man således via statslige tilskudsregler fremmer anvendelse af kviksølv fremfor et bedre erstatningsmateriale. Hvis ikke indenrigsministeren er indstillet på at tage sådanne miljømæssige hensyn, må det være miljøministerens opgave at få dette aspekt inddraget.

Af miljøministerens svar af 27. november 1984 på spørgsmål nr. S 293 fremgår, at kun godt halvdelen af tandlægeklinikkerne har fået installeret filtre til opsamling af kviksølvholdigt affald, på trods af at dette blev anbefalet af miljøstyrelsen i 1978. Endvidere er filtre en utilstrækkelig løsning, idet man så blot får et kviksølvholdigt filtermateriale at tage vare på.

Svar (31/1 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg er opmærksom på, at kviksølvholdige tandfyldninger udgør et affaldsmæssigt problem, der skal løses på en miljømæssigt betryggende måde. I konsekvens heraf arbejder miljøstyrelsen på at forbedre opsamling, indsamling og genbrug af kviksølvalgam.

Af indenrigsministerens svar på spørgsmål nr. S 294 fremgår, at indenrigsministeren har bedt sundhedsstyrelsen om en udtalelse om, i hvilket omfang plastfyldninger kan erstatte kviksølvalgamfyldninger. Indenrigsministeren har endnu ikke modtaget sundhedsstyrelsens svar. Jeg finder derfor ikke grundlag for på indeværende tidspunkt at tage stilling til, om jeg vil anbefale indenrigsministeren at ændre tilskudsreglerne.

Spm. nr. S 576

Til *energiministeren* (24/1 85) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Hvilke sikkerhedsbestemmelser vil ministeren kræve fulgt af naturgasselskaberne, for at der ikke skal ske kulilteforgiftning i forbindelse med naturgassen?«

Begrundelse

Det fremgår af en artikel i Ingeniøren, nr. 3, 18. januar 1985, at kulilteforgiftning er den største risiko ved naturgassen, og at Dan-

marks Gasmateriel Prøvning vil have tvungent eftersyn af gasinstallationer.

Da det efter spørgerens mening er vigtigt at sikre god aftagelse af naturgassen, er det også vigtigt, at befolkningen ikke holder sig tilbage på grund af frygt for forgiftninger, eksplosioner o.lign. Derfor vil det være rimeligt, at ministeren, hvis det ikke allerede er sket, pålægger naturgasselskaberne at gennemføre det tvungne eftersyn.

Svar (4/2 85):

Energiministeren (Enggaard):

Som det er fremhævet i artiklen i Ingeniøren den 18. januar 1985, vil den største risiko ved naturgasinstallationer hos de almindelige forbrugere være faren for forgiftningsulykker i forbindelse med kulilte dannelse ved naturgassens forbrænding i gasvandvarmere og gaskedler. Risikoen for gaseksplosioner som følge af udsivning af naturgas fra selve installationen er således mindre, da eventuelle små gasudslip som regel hurtigt vil blive bortventileret. Endvidere tilsættes gassen et kraftigt røbestof, der øjeblikkelig vil gøre forbrugerne opmærksom på faren.

For at en forgiftningsulykke skal kunne indtræffe, skal der dels dannes kulilte ved forbrændingen, dels ske en udledning af røggasser i apparaternes opstillingsrum.

En kulilte dannelse kan forekomme i forbindelse med overfyring af apparaterne, manglende frisklufttilførsel til forbrændingen eller ved dårligt vedligeholdte apparater, hvor gasbrænder og røggasveje er tilsmudsedede.

Udledning af røggasser i boliger optræder ved dårligt virkende aftræksystemer.

De gældende sikkerhedsbestemmelser i det af ministeriet for offentlige arbejder udgivne Gasreglement foreskriver følgende foranstaltninger til imødegåelse af forgiftningsrisikoen med kulilte:

Alt gasforbrugende udstyr skal, før salg til det danske marked kan finde sted, typegodkendes af Danmarks Gasmateriel Prøvning efter en forudgående afprøvning, hvorunder Danmarks Gasmateriel Prøvning kontrollerer alle sikkerhedstekniske forhold ved udstyret, herunder om forbrændingen er kuliltefri ved alle driftsforhold.

Alle gasinstallationer skal udføres i overensstemmelse med Gasreglementets installati-

[Energiministeren]

onsbestemmelser, hvor der er stillet en række restriktive krav til frisklufttilførsel og til aftræksystemets udførelse.

Specielt skal det fremhæves, at gasvandvarmere uden aftræk, som har været årsag til forgiftningsulykker i bygas- og F-gasinstallationer, ikke længere må etableres. Disse apparater må heller ikke konverteres til naturgas.

Kun autoriserede VVS-installatører må udføre gasinstallationer, og de senere års intensive efteruddannelse på naturgasområdet for såvel VVS-installatører som deres svende skulle sikre, at alle gasforbrugende apparater bliver indreguleret i henhold til Danmarks Gasmateriel Prøvnings godkendelsesvilkår, så overfyring undgås.

Som en af de vigtigste sikkerhedsbestemmelser i Gasreglementet er der fastsat krav om, at naturgasselskaberne kontrollerer alle gasinstallationer i forbindelse med ibrugtagningen, hvilket skulle give forbrugerne en betryggende garanti imod risikoen for gasulykker.

Gasreglementets sikkerhedsbestemmelser for gasinstallationer i drift er især koncentreret om de installationstyper, hvor risikoen for kulilte dannelse er størst som følge af manglende vedligeholdelse. Således er forbrugere med gasvandvarmere og kombivandvarmere med åbent forbrændingskammer pålagt, at apparaterne mindst én gang om året skal efterses og renses af en autoriseret VVS-installatør.

Gasreglementet pålægger endvidere naturgasselskaberne at udarbejde et kontrolprogram for stikprøvevis eftersyn af den sikkerhedstekniske tilstand af gasinstallationer i drift.

Det er imidlertid af afgørende betydning for behovet for sådanne tilsyn, om forbrugeren har indgået en serviceaftale om regelmæssig vedligeholdelse af anlægget. I øjeblikket foretager Danmarks Gasmateriel Prøvning en vurdering af, om der er behov for at udvide Gasreglementets påbud om årlige eftersyn af gasvandvarmere m.v., så påbuddet kommer til at omfatte alle former for naturgasfyrede opvarmningsanlæg. Et sådant krav vil i givet fald primært blive indført af hensyn til de sikkerhedstekniske forhold, men vil dog samtidig tilgodese forbrugeren egen interesse i en korrekt, energiøkonomisk funktion af anlægget.

Jeg kan afslutningsvis nævne, at der ikke er sket kulilteulykker i forbindelse med de nye naturgasinstallationer. Det må lægges til grund, at sikkerhedsbestemmelserne i Gasreglementet tager højde for de potentielle risici for forbrugerne, som brugen af naturgas indebærer. Jeg kan tilføje, at naturgasselskaberne netop har indledt et formaliseret samarbejde under medvirken af Danmarks Gasmateriel Prøvning og arbejdstilsynet, der har til formål løbende at overveje initiativer til opretholdelse og forbedring af kvaliteten og sikkerheden i det samlede gasforsynings-system.

På denne baggrund finder jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er behov for at pålægge naturgasselskaberne at gennemføre tvungne driftseftersyn af gasinstallationerne, ud over hvad der allerede kræves efter Gasreglementet.

Spm. nr. S 577

Til *industriministeren* (24/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren redegøre for grunden til, at det offentlige først den 20. januar 1985 ved det offentlige repræsentant – nationalbankdirektøren – klart og utvetydigt gav til kende, at indskydernes penge i Kronebanken var sikrede?«

Begrundelse

Spørgeren henviser til et læserbrev af Haagen Pedersen, Kronebanken, i Børsen den 24. januar 1985 og Sjællands Tidendes artikel fredag den 18. januar 1985 om indskydernes risiko ved betalingsstandsning.

Sidstnævnte artikel var forelagt nationalbankdirektøren, før den blev offentliggjort. Resultatet af denne artikel var en yderligere undergravning af Kronebankens eksistensgrundlag, idet der under tumultagtige scener blev foretaget kolossale udtræk af indskydernes penge.

Svar (1/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Allerede i den pressemeddelelse, som tilsynet med banker og sparekasser udsendte den 18. december 1984, blev der givet klar garanti til indskyderne. Det udtaltes nemlig:

[Industriministeren]

»For at muliggøre fortsættelse af banken og for at sikre indskyderes og øvrige kreditorens krav har Den Danske Bank, Handelsbanken, Privatbanken og Danmarks Nationalbank stillet en garanti på 500 mill. kr., som dækker eventuelle tab ud over egenkapitalen og den ansvarlige indskudskapital. Danmarks Nationalbank har endvidere givet tilsagn om at stille midler til rådighed, således at banken fortsat vil være i stand til at svare sine udbetalingsforpligtelser.«

Den pressemeddelelse, som Danmarks Nationalbank og industriministeriet udsendte den 20. januar 1985 vedrørende garantien for indskyderne, var blot en bekræftelse herpå. Det hed heri:

»Danmarks Nationalbank vil fortsat yde likviditetsstøtte, således at Kronebank løbende kan opfylde sine forpligtelser.

Endvidere vil den af Danmarks Nationalbank og de tre hovedbanker stillede tabsgaranti på 500 mill. kr. blive videreført.«

I begrundelsen for spørgsmålet henvises bl.a. til en artikel i Sjællands Tidende med udtalelser af nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer om indskydernes risiko ved en eventuel betalingsstandsning i Kronebanken, og det anføres i begrundelsen, at de pågældende udtalelser var forelagt nationalbankdirektøren før offentliggørelsen.

Jeg har derfor forelagt sagen for Danmarks Nationalbank, der i skrivelse af 30. januar 1985 har oplyst:

»Nationalbanken kan i den anledning oplyse, at de pågældende formuleringer blev forelagt direktør Hoffmeyer, som fremhævede, at de kunne give det fejlagtige indtryk, at Nationalbankens og de tre hovedbankers tabsgaranti på 500 mill. kr. bortfaldt ved en eventuel betalingsstandsning i Kronebanken. Der blev over for den pågældende medarbejder foreslået en formulering, hvoraf fremgik, at den nævnte tabsgaranti gjaldt ubetinget. Denne formulering blev imidlertid ikke anvendt af Sjællands Tidende, og udtalelsen blev i avisens udgave den 18. januar gengivet i en misvisende form, som kan have bidraget til at øge uroen hos indlånskunderne i Kronebanken.«

Jeg kan henholde mig til Danmarks Nationalbanks udtalelse.

Spm. nr. S 585

Til *udenrigsministeren* (25/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Kan ministeren forsikre, at den redegørelse om danske rederiers olietransporter til Sydafrika, der skal forelægges folketinget i 1. halvår af 1985, vil indeholde nøjagtige oplysninger om transporterens fordeling på rederierne, tidspunkterne for transporterne samt bedømmelse af oliens oprindelsesland?«

Begrundelse

Ifølge folketingsbeslutningen (B 7) vedtaget i maj måned 1984 skal regeringen give folketinget en oversigt over omfanget af olietransporter på danske skibe og salg af olie fra danske felter.

Gennem spørgsmålet ønskes sikkerhed for, at den oversigt, der gives folketinget, bliver fyldestgørende – og ikke blot en bred oversigt indeholdende bruttototal.

Svar (30/1 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I overensstemmelse med pålægget til regeringen i folketingsbeslutningen af 28. maj 1984 vil regeringen i løbet af indeværende halvår »søge undersøgt omfanget af danske skibsrederes og olieselskabers olietransporter og salg af dansk olie til Sydafrika siden 1979 og frem til 1983.« Ligeledes i overensstemmelse med folketingsbeslutningen vil resultaterne af undersøgelserne blive forelagt regeringen samt folketingets energipolitiske udvalg og udenrigsudvalget.

Spm. nr. S 588

Til *udenrigsministeren* (25/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte, at den danske ambassade i Haag har modtaget et brev dateret 14. november 1983 fra Shipping Research Bureau med en anmodning om, at den danske regering via den danske FN-ambassadør bekræfter eller afkræfter de oplysninger, der på det tidspunkt forelå om A. P. Møllers olietransporter til Sydafrika, og hvordan vil udenrigsministeren forklare, at hverken ambassaden eller FN-missionen har givet Shipping Research Bureau et positivt svar på henvendelsen?«

[Riishøj]

Begrundelse

Ifølge oplysninger fra Holland skal Shipping Research Bureau i november 1983 have forsøgt at få den danske regering til at kommentere bureauets oplysninger om A. P. Møllers oliesejladser til Sydafrika. I betragtning af den af FN vedtagne olieboykot af Sydafrika og i betragtning af, at Danmark officielt prioriterer FN og Sydafrikaspørgsmålene højt, vil det være utilgiveligt, dersom den danske regering gennem ambassaden i Haag og FN-missionen har afvist at give Shipping Research Bureaus henvendelse en meget seriøs behandling.

Gennem spørgsmålet ønskes præcise oplysninger om, hvordan det danske udenrigsministerium, den danske ambassade i Haag og den danske FN-mission reagerede på henvendelsen fra Shipping Research Bureau.

Svar (30/1 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Som det fremgik af min mundtlige besvarelse den 30. januar 1985 i folketinget af spørgsmål nr. S 578 har FN's sikkerhedsråd ikke vedtaget nogen olieembargo imod Sydafrika. De af FN's generalforsamling vedtagne resolutioner herom har alene karakter af henstillinger til medlemsstaterne om at iværksætte lovgivning med henblik på at forbyde salg og leverance af olie til Sydafrika. Danmark har sammen med de øvrige nordiske lande i stemmeforklaringer taget forbehold over for formuleringer i blandt andre resolutionsforslagene om en olieembargo, som i strid med FN's pagt ikke tager hensyn til, at alene sikkerhedsrådet kan vedtage beslutninger, som er bindende for medlemsstaterne.

I det af spørgeren nævnte brev, som var dateret 14. november 1983, fra den private organisation Shipping Research Bureau i Amsterdam anmodede organisationen bl.a. regeringen om at efterprøve og i givet fald korrigere en række foreløbige resultater af en undersøgelse, som organisationen havde iværksat med henblik på at belyse Sydafrikas olieforsyningsforhold, og som bl.a. indeholdt en række formodninger om, at danske tankskibe i perioden 1979 til 1981 havde transporteret råolie til Sydafrika. I betragtning af, at de pågældende danske rederier i givet fald

hverken havde overtrådt nogen bindende FN-beslutning eller havde handlet i strid med dansk lovgivning, samt henset til, at det ikke på grundlag af det fremsendte materiale var muligt at vurdere fuldstændigheden eller lødigheden af organisationens undersøgelse, fandt regeringen ingen anledning til at besvare brevet fra organisationen. Det kan endelig oplyses, at ingen af ovennævnte generalforsamlingsresolutioner om en olieembargo mod Sydafrika indeholder henstillinger til medlemsstaterne om at medvirke til offentliggørelse af oplysninger om private rederiers olietransporter til Sydafrika.

Spm. nr. S 589

Til *undervisningsministeren* (25/1 85) af:

Steffensen (KrF):

»Hvordan vil ministeren sikre, at incestfilmen »Den, man elsker ...« ikke vises for børn under 12 år i skolerne, og at den ikke vises uden forældrenes vidende?«

Begrundelse

Filmen »Den, man elsker ...« handler ifølge instruktøren om en undersøgelse af de erotiske relationer mellem forældre og børn. Dens emne er derfor meget ømtåleligt. Filmens tema ligger så fjernt fra normen, at den ikke umiddelbart kan opfattes som uskadelig. Derfor bør forældrene være informeret, før den vises for deres børn, så at forældrene kan tage stilling til, om børnene eventuelt skal fritages for at se den.

Flere forældre er blevet foruroliget over, at filmen har været vist for deres børn, uden de har haft kendskab til det.

Svar (1/2 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg går ud fra, at der med spørgsmålet er tænkt på tilfælde, hvor den omtalte film, hvis indhold ikke er mig nærmere bekendt, indgår som led i undervisningen og dermed er omfattet af skolestyrelseslovens bestemmelser om godkendelse af undervisningsmidler. I henhold til skolestyrelseslovens § 27, stk. 6, skal skolenævnet, der fører tilsyn med den enkelte skole, på grundlag af indstilling fra lærerrådet godkende, hvilke undervisningsmidler skolen må benytte. Jeg kan derfor

[Undervisningsministeren]

ikke, således som det ønskes af spørgeren, sikre, at bestemte undervisningsmidler ikke finder anvendelse i folkeskolen.

Film, der ikke af statens filmcensur er godkendt for børn under 12 år eller 16 år, må ikke fremvises offentligt for børn på de pågældende alderstrin, jfr. § 1 i lovbekendtgørelse nr. 211 af 30. maj 1980 om filmcensur. For så vidt angår film, der ikke er godkendt til offentlig fremvisning for børn under 12 eller 16 år, går jeg da bestemt ud fra, at intet skolenævn vil godkende fremvisning af sådanne film for de pågældende alderstrin som led i undervisningen på vore folkeskoler.

Spm. nr. S 590

Til fiskeriministeren (25/1 85) af:

Hjortnæs (S):

»Kan ministeren oplyse, om man i Frankrig planlægger en reel udvidelse af fiskerikapaciteten, og i bekræftende fald på hvilke fiskearter og i hvilke farvandsområder fiskeriindsatsen skal øges?«

Svar (4/2 85):

Fiskeriministeren (Grove):

De franske planer for fiskerflåden er som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 520 indeholdt i et endnu ikke offentliggjort program.

Efter det for mig foreliggende planlægger de franske myndigheder imidlertid ikke nogen udvidelse af fiskerikapaciteten.

Franske fangster har i en række år været stabile med faldende tendens:

1981: 733.000 t, 1982: 721.000 t, 1983: 700.000 t.

Derimod er tonnagen reduceret de seneste år:

1981: 200.591 BRT, 1983: 188.517 BRT, og denne tendens er fortsat i 1984.

Disse tal giver ikke grundlag for formodning om planer om øget fiskeriindsats.

Spm. nr. S 591

Til fiskeriministeren (25/1 85) af:

Hjortnæs (S):

»Kan ministeren oplyse, om der i 1984 er sket en tonnagemæssig udvidelse af den franske fiskerflåde?«

Begrundelse

Ministeren har i svar på spørgsmål nr. S 520 oplyst, at det skønnes, at Frankrig i 1984 har bygget mellem 110 og 150 fartøjer, men det fremgår ikke af besvarelsen, om der reelt har været tale om en udvidelse af den franske fiskerflåde.

Svar (4/2 85):

Fiskeriministeren (Grove):

Der foreligger endnu ikke samlede tal for udviklingen i tonnagen i den franske fiskerflåde i 1984.

Efter de for mig foreliggende oplysninger er tonnagen reduceret fra 200.591 BRT i 1981 til 188.517 BRT i 1983, og denne tendens er fortsat i 1984.

Spm. nr. S 592

Til fiskeriministeren (25/1 85) af:

Hjortnæs (S):

»Er den danske fiskeritonnage udvidet i 1984?«

Begrundelse

I svar på spørgsmål nr. S 520 oplyser fiskeriministeren, at der i 1984 er meddelt EF-støtte og national dansk støtte til bygning af i alt 28 fiskerfartøjer.

Det fremgår ikke af besvarelsen, om der herved sker en udvidelse af den danske fiskeritonnage.

Svar (4/2 85):

Fiskeriministeren (Grove):

Den meddelte EF-støtte og nationale støtte i 1984 til bygning af nye fiskerfartøjer omfatter en tonnage på 1.493 BRT. Det vides ikke, hvor stor en del af denne tonnage eller af den tonnage, der i øvrigt har fået registreringstilladelse, der rent faktisk vil blive bygget og indsat i fiskeriet.

For så vidt angår nettobevægelsen i brutoregister tonnagen i den danske fiskerflåde i 1984 kan det imidlertid oplyses, at der i perioden 1. januar 1984 - 31. december 1984 skete en udvidelse på ca. 1.600 BRT inklusive gennemførte forlængelser af bestående fartøjer. Tallet må tages med et vist forbehold,

[Fiskeriministeren]

idet en række fartøjer efter overgang til nye målemetoder ikke længere måles i BRT.

Supplerende besvarelser af skriftligt besvarede spørgsmål:

Ad spm. nr. S 147

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fra ministeren for kulturelle anliggender er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Jette Thomsen (KF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optaget i Folketings Tidende foran, sp. 1555, var sålydende:

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (26/10 84) af:

Jette Thomsen (KF):

Kan ministeren oplyse, hvor store reklameindtægter TV-Ålborg har haft siden starten og til nu, og hvilke konsekvenser dette måtte få, i betragtning af at man tidligere har truet Radio-Voice, København, med at få frataget sendetilladelsen, hvis man ikke stoppede reklamer?»

Supplerende svar (29/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

I fortsættelse af mit svar af 5. november 1984 om TV-Ålborgs eventuelle reklameindtægter kan jeg nu meddele, at det over for mig er oplyst, at lokalradio- og -TV-udvalget i en skrivelse af 21. december 1984 over for stationen har påtalt en række overtrædelser af det gældende reklameforbud. Udvalget har betragtet det som en skærpende omstændighed, at det var kendt, at udvalget tidligere har påtalt lignende forhold over for en anden TV-station, og det er blevet tilkendegivet, at tilsidesættelse af sendevilkår kan føre til, at man over for kulturministeriet må anbefale en tilbagekaldelse af tilladelsen, eventuelt for en periode.

Ifølge de oplysninger, som ministeriet har indhentet fra TV-Ålborg, har stationen i forbindelse med visningen af de pågældende billeder haft en indtægt på i alt 12.600 kr.

Ad spm. nr. S 523

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Fra ministeren for kulturelle anliggender er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Pia Kjærsgaard (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optaget i Folketings Tidende foran sp. 5102, var sålydende:

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (11/1 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren give en opgørelse over arten og antallet af indkøbte kunstværker, som statens kunsthåndværk har stående i magasiner eller oplagret?»

Supplerende svar (29/1 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

I fortsættelse af mit svar af 23. januar 1985 skal jeg hermed oplyse, at de 520 i statens kunsthåndværk arkiv værende kunstværker fordeler sig som følger:

Tegninger	149
Olie-/acrylbilleder	126
Grafiske arbejder	164
Farvefotos	4
Emaljer	2
Relieffer	16
Collager	14
Vævninger	4
Skulpturer	39
Fresko	1
Bog med grafik	1
I alt	<u>520</u>

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 136:

Forslag til lov om værnepligtslov.
(Fremsat 25/1 85).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren B. Jørgensen (S):

Det er en sjælden begivenhed, når socialdemokratiet har mulighed for at takke ar-